

Opdrachtgever

UWV

Opdrachtnemer

UWV Arbeidsmarktinformatie en
-advies / P. Hilbers, M. de Vries

Onderzoek

Na de WW in de bijstand : de
doorstroom van WW naar bijstand per
gemeente, prognose tot 2017
Einddatum – 22 maart 2016

Categorie

Arbeidsparticipatie

Na de WW in de bijstand

de doorstroom van WW naar bijstand per gemeente, prognose tot 2017

Conclusie

In dit rapport staan de volgende onderzoeksvragen centraal: wat zijn de risicofactoren voor doorstroom van de WW naar de bijstand, hoe ontwikkelt zich die doorstroom op nationaal en regionaal niveau en hoe kunnen de grote verschillen tussen gemeenten worden verklaard. In hoofdstuk 1 staat de kwantitatieve ontwikkeling van de doorstroom in de periode 2008-2017 centraal: gerealiseerde doorstroom t/m 2014 en ramingen voor de periode 2015-2017. Hoofdstuk 2 behandelt de kenmerken van WW'ers die hun risico om in de bijstand terecht te komen beïnvloeden. Hoofdstuk 3 gaat over de verschillen in doorstroom tussen de gemeenten en tussen de wijken binnen gemeenten. Het aantal mensen dat na afloop van de WW-uitkering in de bijstand terecht komt, groeide in de nasleep van de kredietcrisis in de afgelopen 5 jaar van 22.000 (2011) naar bijna 33.000 (2015). Deze doorstroom groeit naar verwachting niet verder: in 2016 en 2017 zullen er 31.000 à 32.000 mensen doorstromen. In de periode 2011-2015 bedroeg het doorstroompercentage rond de 6,5%. Dat zal stabiliseren op ongeveer 6%. De doorstroom is hoger dan gemiddeld bij alleenstaanden, alleenstaande ouders, ouderen, laag opgeleiden en mensen in een woonwijk met een lage sociaaleconomische status. Het doorstroompercentage varieert per gemeente tussen 0 en 11%. De hoogste doorstroompercentages in 2014 hebben Den Haag (11,2%), Delft (10,4%) en Groningen en Leeuwarden (beide 9,9%). Al met al is de doorstroom naar de bijstand vooral een grootstedelijk probleem. Grote verschillen tussen de met het ontwikkelde verklaringsmodel voorspelde doorstroom en de gerealiseerde doorstroom kunnen deels ontstaan door bijzondere kenmerken van de lokale arbeidsmarkt, maar ook door geslaagde interventies ter beperking van de doorstroom. Zo blijkt uit de analyse dat een in samenwerking met UWV ingezette interventie in Den Bosch de doorstroom met 30 à 40% beperkt.

[Link naar bestand](#)

<http://www.onderzoekwerkeninkomen.nl/rapporten/mgd61poa>

Na de WW in de bijstand

De doorstroom van WW naar bijstand per gemeente, prognose tot 2017

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Samenvatting	3
1. Van WW naar bijstand	5
2. Risicofactoren voor doorstroom naar de bijstand	8
3. Regionale verschillen	12
3.1. Top-20 gemeenten met hoogste en laagste doorstroompercentages	12
3.2. Doorstroom minder of meer dan verwacht	13
3.3. Twee uitersten, Delft en Westland	14
3.4. Preventie van instroom in 's-Hertogenbosch	16
3.5. Doorstroom in de G4 gemeenten	17
3.6. Conclusies en aanbevelingen	19
Afkortingen	20
Literatuur	21
Begrippen en definities	22
Bijlage I Doorstroom van WW naar bijstand per gemeente	23
Bijlage II Kenmerken van top-20 gemeenten met hoogste en laagste doorstroompercentage	31
Bijlage III Doorstroompercentages G4 gemeenten	36
Bijlage IV Verklaringsmodel voor de doorstroom van WW naar bijstand	41
Bijlage V Toelichting op de samenstelling van de sociaaleconomische status van woonwijken	45
Colofon	46

Inleiding

Een beperkt deel van de mensen met een WW-uitkering krijgt na het beëindigen van de WW een bijstandsuitkering. Dit noemen we de 'doorstroom van WW naar bijstand'. Van alle mensen die de WW verlaten, stroomt ruim 6% door naar de bijstand. Vanuit gemeenten bezien is 20% van de bijstandsinstream het gevolg van personen die uit de WW komen (2014)¹.

Voor de werkloze betekent de doorstroom opnieuw uitkeringsafhankelijkheid, vaak nog meer inkomensverlies en mogelijk langdurige werkloosheid. Voor gemeenten betekent meer doorstroom een toename van de werklast en een groter beslag op de middelen. Doorstroom moet daarom zo veel mogelijk voorkomen worden.

WW- en bijstandsuitkeringen

Werknemers die werkloos zijn en aan de eisen voldoen die in de Werkloosheidswet genoemd zijn, kunnen aanspraak maken op een WW-uitkering. Het gaat bij de WW om een individuele uitkering die onafhankelijk is van spaargeld, overige inkomsten en de samenstelling van het huishouden van de werkloze. De bijstand echter, is een uitkering voor een huishouden (gezin), waarbij wel met persoonlijke omstandigheden (spaargeld, inkomen partner e.d.) rekening gehouden wordt.

Doorstroom naar de bijstand vanuit de WW vindt plaats als de werkloze niet in staat is om in voldoende mate betaald werk te vinden, of door middel van spaargeld, inkomsten partner e.d. in zijn/haar levensonderhoud te voorzien.

De doorstroom is afhankelijk van persoonlijke omstandigheden (o.a. wel of geen partner met inkomen), van persoonskenmerken van de werkloze (o.a. leeftijd) en kenmerken van de woonomgeving en lokale economie. Meer kennis over dit soort risicofactoren biedt mogelijkheden voor specifiek op risicogroepen gerichte uitvoering. Hiermee kan risicoanalyse een bijdrage leveren aan de beperking van werkloosheid.

Onderzoeksvragen

In dit rapport staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

- Wat zijn de risicofactoren voor doorstroom naar de bijstand?
- Hoe is de ontwikkeling van de doorstroom van WW naar de bijstand op totaal en regionaal niveau en wat zijn verklaringen voor de grote verschillen tussen gemeenten?

Indeling van het rapport

In hoofdstuk 1 staat de kwantitatieve ontwikkeling van de doorstroom van de WW naar bijstand over de periode 2008-2017. Tot en met 2014 gaat het om de gerealiseerde doorstroom; 2014 is het meest recente jaar waarover cijfers over de doorstroom bepaald kunnen worden, omdat bijstandsgegevens voor berekening van de doorstroom met vertraging van 4 á 7 maanden beschikbaar komen. De cijfers over de periode 2015-2017 zijn ramingen.

In hoofdstuk 2 gaan we in op de kenmerken van de WW'ers die invloed hebben op hun risico om in de bijstand terecht te komen.

Hoofdstuk 3 gaat over de verschillen in de doorstroom tussen de gemeenten en tussen de wijken binnen (grote) gemeenten. Voor de vergelijking van gemeenten is een verklaringsmodel geschat. Met het verklaringsmodel is een schatting gemaakt van de te verwachten doorstroom. Toegelicht wordt welke rol de bevolkingsopbouw van de gemeenten speelt bij de doorstroom. In bijlage 1 staat de tabel van de doorstroom van WW naar bijstand voor alle 390 gemeenten (indeling van 2016), over de periode 2014-2017.

Bronnen voor het onderzoek

De analyses in dit rapport zijn gemaakt met de administratieve bestanden van UWV. In het bijzonder de WW-uitkeringsadministratie en de UWV-polisadministratie. Daarnaast is gebruik gemaakt van de landelijke WW-prognose van UWV in het bijzonder voor de raming van de doorstroom voor de jaren 2015-2017².

---

¹ In dit onderzoek is de bijstand een verzamelbegrip voor de bijstandsuitkeringen die gemeenten aan burgers verstrekken. De meest voorkomende bijstandsuitkering is de uitkering op grond van de Participatiewet (voorheen de Wet Werk en Bijstand, WWB). In dit onderzoek zijn voor de doorstroom naar de bijstand de volgende bijstandsuitkeringen meegeteld: alle uitkeringen aan personen tot de AOW-leeftijd op grond van de WWB, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet investeren in jongeren (WIJ, van 1 oktober 2009 tot 1 januari 2012) en de Algemene bijstandswet (Abw, tot 1 januari 2004).

² UWV (2016). *Januarinota 2016 en UWV Landelijke arbeidsmarktprognose 2016*. UWV, Amsterdam.

Samenvatting

Meer mensen na de WW-uitkering in de bijstand

Het aantal mensen dat na afloop van de WW-uitkering in de bijstand terecht komt, groeide in de afgelopen 5 jaar van 22.000 (2011) naar bijna in 33.000 (2015). Naar verwachting groeit deze doorstroom van de WW naar de bijstand niet verder: in 2016 en 2017 zullen er 31.000 á 32.000 mensen doorstromen. Bij deze prognose is rekening gehouden met herstel van de economie en onderdelen van de WWZ zoals de verkorting van de maximale WW-uitkeringsduur per 1 januari 2016.

De toename van de doorstroom van de WW naar de bijstand (verder *doorstroom* genoemd) is sinds 2011 vooral het gevolg van nasleep van de kredietcrisis. Vanaf 2008 is het aantal personen met een WW-uitkering sterk toegenomen, daardoor is ook de uitstroom uit de WW gestegen. Het percentage van alle uitgestroomde WW'ers dat in de bijstand terechtkomt, is de laatste jaren echter vrij stabiel. In de periode 2011-2015 schommelt dit *doorstroompercentage* rond de 6,5%. Naar verwachting zal dit percentage stabiliseren op ongeveer 6%.

Een doorstroompercentage van 6% lijkt niet veel, maar de mensen die na afloop van de WW-uitkering onvoldoende inkomsten hebben, maken een fors aandeel uit van de instroom in de bijstand. Vanuit gemeenten bezien is 20 á 22% van de bijstandsinstroom het gevolg van personen die uit de WW komen.

Vooral doorstroom bij bereiken van de maximale uitkeringsduur

Bij vrijwel alle WW'ers die in de bijstand terecht komen (96%), is de WW-uitkering beëindigd vanwege het bereiken van de maximale uitkeringsduur. Één op de 6 mensen die de maximale uitkeringsduur bereiken, stroomt door naar de bijstand. Andere redenen zoals het beëindigen van de WW-uitkering wegens een sanctie, komen veel minder voor.

Vaak alleenstaanden, ouderen en laagopgeleiden

De doorstroom naar de bijstand is hoger dan gemiddeld bij de volgende groepen werklozen: alleenstaanden, alleenstaande ouders met kind(eren), ouderen (55-plussers), mensen met een laag opleidingsniveau (MBO-1 of minder) en mensen die wonen in een woonwijk met een lage sociaaleconomische status.

Grote verschillen tussen gemeenten

Het doorstroompercentage van WW naar bijstand varieert per gemeente tussen 0 en 11%. De hoogste doorstroompercentages in 2014 hebben de gemeenten 's-Gravenhage (11,2%), Delft (10,4%), Groningen en Leeuwarden (beide 9,9%). Het doorstroompercentage is hoog in de meeste grote steden. Hiermee is de doorstroom naar de bijstand vooral een grootstedelijk probleem.

Verklaringsmodel voor doorstroom van WW naar bijstand

Met een regressieanalyse is een model ontwikkeld waarmee het risico op doorstroom verklaard wordt door kenmerken van de mensen waarvan de WW-uitkering afloopt. Dit doorstroomrisico wordt verklaard door de volgende kenmerken (in afnemende mate van invloed): type huishouden, leeftijd, dagloon voor de werkloosheid, geslacht en omvang van het dienstverband (parttime/fulltime), sociaaleconomische status van de woonwijk, gemeentegrootte, opleidingsniveau, beroepsgroep en ten slotte de regionale economische groei.

Uit de analyses blijkt dat hoge doorstroompercentages van de WW-populatie in gemeenten grotendeels verklaard worden door: een groot aandeel WW'ers dat alleenstaand of alleenstaande ouder met kind(eren) is, woont in wijken met een lage sociaaleconomische status en een laag dagloon voor de WW heeft. In een klein deel van de gemeenten hangt het hoge doorstroompercentage ook samen met een groot aandeel laagopgeleiden.

Bij de gemeenten met een laag doorstroompercentage is de samenstelling van de populatie WW'ers juist gunstig: relatief weinig alleenstaanden, vrijwel geen inwoners van wijken met een lage sociale status, een groot aandeel dat middelbaar of hoog opgeleid is en een groot aandeel dat een beroep heeft met een goede kans op werk.

Regionale verschillen in de doorstroom

Met behulp van het verklaringsmodel is de doorstroom per gemeente in 2014 voorspeld. De vergelijking van de voorspelde met de werkelijke (gerealiseerde) doorstroom kan input leveren voor verder onderzoek. Meestal verschilt de voorspelde doorstroom weinig van de gerealiseerde doorstroom, soms zijn er wel grote verschillen. De grote verschillen kunnen deels ontstaan door bijzondere kenmerken van de lokale arbeidsmarkt, maar ook wijzen op geslaagde interventies van gemeenten bij het beperken van de doorstroom. 's-Hertogenbosch is één van de gemeenten die in samenwerking met UWV een

---

interventie inzet om de doorstroom te beperken. De gemeente vindt deze interventie succesvol. Uit onze analyse blijkt dat de interventie in 's-Hertogenbosch vermoedelijk effectief is en de doorstroom met 30 á 40% beperkt.

Succesvolle praktijken kunnen ook in andere gemeenten uitgetoetst worden, waarbij de ervaringen tussen gemeenten uitgewisseld kunnen worden. Dit kan een goede bijdrage leveren aan het verminderen van het beroep op bijstand en het terugleiden van werklozen naar de arbeidsmarkt

De grootste 4 gemeenten

Van de grootste vier gemeenten (de G4), staan Amsterdam, 's-Gravenhage en Rotterdam hoog in de top-20 gemeenten met de hoogste doorstroompercentages. Alleen de gemeente Utrecht ontbreekt in de top-20 en staat op plaats 67. Ruim 7.400 personen stromen in de G4-gemeenten van de WW naar de bijstand. Dat is 24% van de totale doorstroom naar de bijstand in 2014.

Er zijn diverse verklaringen voor het hoge doorstroompercentage van de WW-populatie in Amsterdam, 's-Gravenhage en Rotterdam, de belangrijkste zijn: het grote aandeel alleenstaanden (bijna 2 van de 3 WW'ers in Amsterdam is alleenstaand), een groot aandeel laagopgeleiden (vooral in 's-Gravenhage en Rotterdam) en het grote aandeel dat woont in wijken met een lage sociaaleconomische status. In Amsterdam is de populatie WW'ers opvallend hoger opgeleid dan gemiddeld, de hoge doorstroom in deze gemeente hangt waarschijnlijk voor een belangrijk deel samen met het gegeven dat relatief veel van de werklozen wonen in een wijk met een lage sociale status. Mensen die wonen in wijken met een lage sociaaleconomische status hebben een veel groter risico om in de bijstand te komen dan de werklozen – met vergelijkbare kenmerken– die wonen in een wijk met een hoge sociale status. In Utrecht is een groot deel van de WW'ers hoogopgeleid en woonachtig in wijken met een hoge sociale status, mede hierdoor is het doorstroompercentage laag voor een grote gemeente.

1. Van WW naar bijstand

Vanaf 2016 minder doorstroom

In 2014 stroomden 31.500 mensen na de WW-uitkering door naar de bijstand. Dat aantal zal naar verwachting nog wat oplopen in 2015 (33.000) en afnemen in 2016 en 2017 tot 31.000 á 32.000 (zie figuur 1.1). In de prognose is rekening gehouden met het afnemende beroep op de WW door het herstel van de economie en onderdelen van de WWZ zoals de verkorting van de WW-duur per 1 januari 2016³.

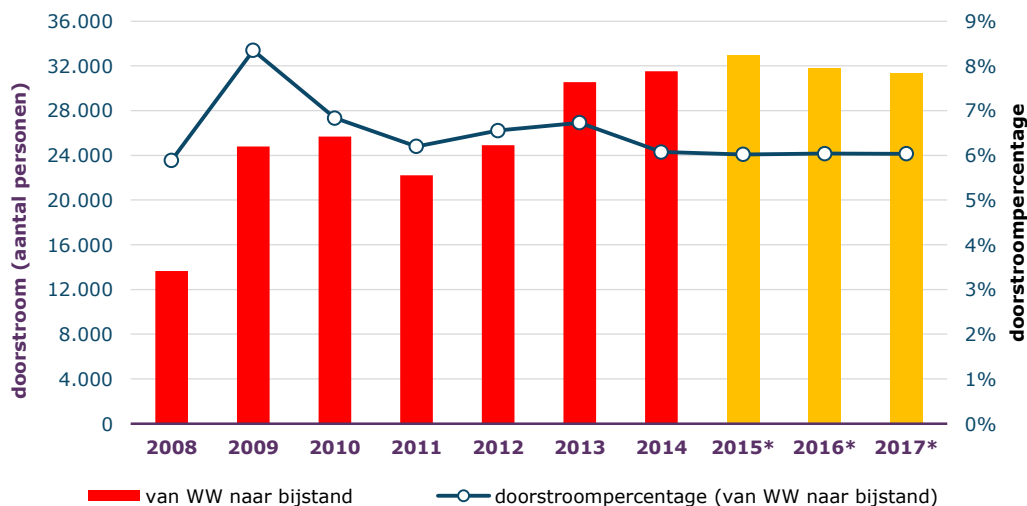
Nasleep van de kredietcrisis

In de nasleep van de kredietcrisis (2008) groeit de doorstroom sterk. In de afgelopen 7 jaar is deze stroom mensen ruimschoots verdubbeld. Deze groei hangt samen met het toegenomen beroep op WW-uitkeringen in de afgelopen jaren. Het aantal WW-uitkeringen is sterk toegenomen en daardoor zijn er, na verloop van tijd, ook meer WW-uitkeringen beëindigd. Daarnaast neemt tijdens een recessie de kans om werk te vinden af en groeit het aandeel mensen dat de maximale uitkeringsduur van de WW bereikt. Deze mensen doen dan, bij gebrek aan inkomsten, vaak een beroep op bijstand.

Bij de aantrekkende economie vindt een groter deel WW'ers weer werk, waardoor het doorstroompercentage afneemt. Voor de periode 2015-2017 wordt een stabiel doorstroompercentage verwacht. Door het economisch herstel vinden mensen sneller werk, hierdoor leidt de verkorting van de maximale WW-duur dit en volgend jaar niet tot meer doorstroom. In figuur 1.1 is de sterke groei van de doorstroom vanaf 2009 te zien. In 2008 is er nog geen sterke groei van de WW-uitkeringen en stromen er slechts 14.000 mensen van de WW door naar de bijstand. Vanaf 2009 lopen de in- en uitstroom van WW-uitkeringen sterk op en komen er gemiddeld per jaar bijna 26.000 mensen na de WW-uitkering in de bijstand terecht. Het groeien van de doorstroom is geen nieuw verschijnsel, na de internetcrisis liep de doorstroom op van ruim 9.000 in 2001 naar bijna 20.000 in 2005. Het verschil met de crisis in 2001 is dat de malaise op de arbeidsmarkt na 2008 veel langer aanhoudt.

De doorstroom van WW naar bijstand is een relatief klein deel van de totale WW-uitstroom: in 2008 stroomt ca. 6% van de mensen die de WW uitstromen door naar de bijstand. Het doorstroompercentage loopt op tot ruim 8% in 2009. Na 2009 neemt het doorstroompercentage geleidelijk weer af tot 6%. De doorstroom verschilt sterk per gemeente. In hoofdstuk 2 wordt dieper ingegaan op de verschillen tussen gemeenten.

Figuur 1.1 Doorstroom van WW naar bijstand

* Aantal personen en percentages in de periode 2015-2017 zijn geraamd

Ex WW'ers groot aandeel van instroom in de bijstand

Voor de gemeenten vormen de mensen die na de WW naar bijstand doorstromen een groot deel van de instroom in de bijstand. In de periode 2008-2014 loopt door de economische crisis de instroom van bijstandsuitkeringen sterk op van 89.000 tot ruim 154.000 personen per jaar.

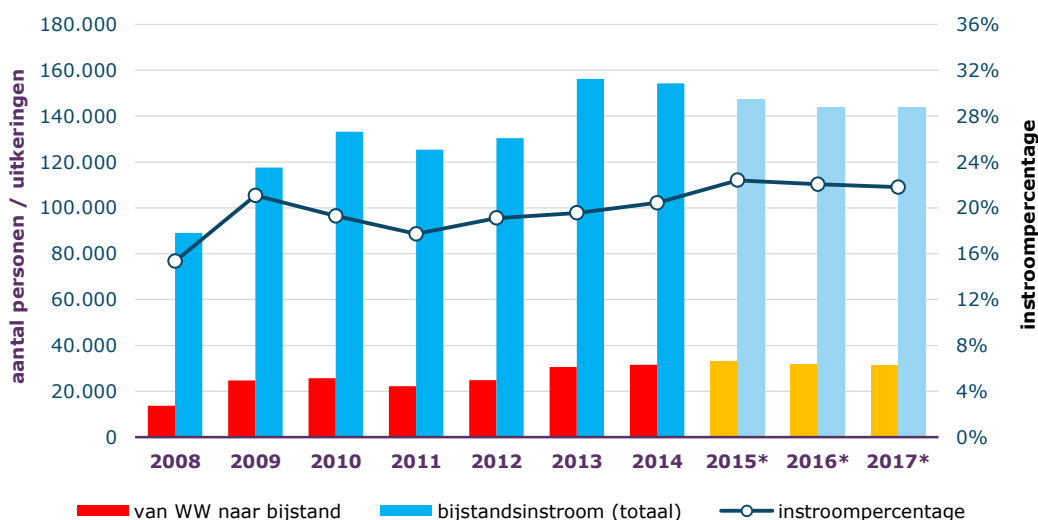
³ UWV (2016). *Januarinota 2016* en *UWV Landelijke arbeidsmarktprognose 2016*. UWV, Amsterdam. Doorstroom is geraamd omdat bijstandsgegevens voor berekeningen met een vertraging van 4 á 7 maanden beschikbaar komen.

Vanaf 2011 groeit de doorstroom van de WW naar de bijstand sterker dan de totale instroom in de bijstand. Dat komt doordat tijdens de recessie het aantal WW'ers toeneemt dat de maximale uitkeringsduur bereikt. Voor 2015 en later wordt verwacht dat het aantal bijstandsuitkeringen nog groeit door de instroom van mensen met een arbeidshandicap⁴. Naar verwachting zal de totale bijstandsinstroom min of meer stabiliseren. De instroom van werklozen met een arbeidshandicap neemt weliswaar toe maar de instroom wegens ontslagwerkloosheid neemt af. Door het relatief grote aantal WW'ers dat een beroep doet op bijstand, groeit het instroompercentage (aandeel ex-WW'ers in de bijstandsinstroom) van 18% in 2011 naar circa 23% in 2015 (zie figuur 1.2). Verwacht wordt dat dit aandeel door de aantrekkende economie stabiliseert op 22% in 2016 en 2017.

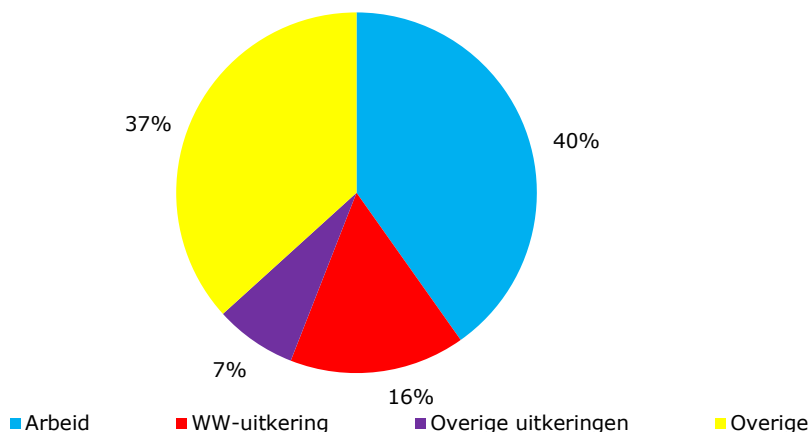
Doorstroom van WW naar bijstand verschilt van de op een essentieel punt van de overige instroom in de bijstand: het gaat alleen om personen die in loondienst gewerkt hebben. De kans op werkherhervatting van mensen die doorstromen is mede door de werkervaring gunstiger dan bij de overige mensen die de bijstand instromen. Uit CBS-gegevens blijkt dat de inkomenspositie voor de bijstandsinstroom zeer divers is, vaak is er sprake van het wegvallen van de inkomsten uit arbeid of van een uitkering (zie figuur 1.3).

Figuur 1.2 Bijstandsinstroom en instroompercentage bijstand vanuit WW, 2008–2017

* Bron: CBS-statline (instroom personen met bijstand); bewerking UWV, cijfers 2015-2017 zijn geraamd

Figuur 1.3 Inkomstenbron voor bijstandsinstroom, gemiddelde in 2008–2013

Bron: CBS-statline. De categorie 'Overige' bevat personen die geen betaald werk verricht hebben of uitkering hadden, zoals huisvrouwen/-mannen, studenten en migranten. De inkomstenbron is bepaald in de maand direct voorafgaande aan de bijstandsuitkering. Deze meetmethode wijkt af van de meting van de doorstroom van de WW naar de bijstand (zie begrippen en definities). Hierdoor ligt het (gemiddelde) percentage van de inkomstenbron 'WW-uitkering' iets onder het instroompercentage zoals dat in figuur 1.2 weergegeven is.

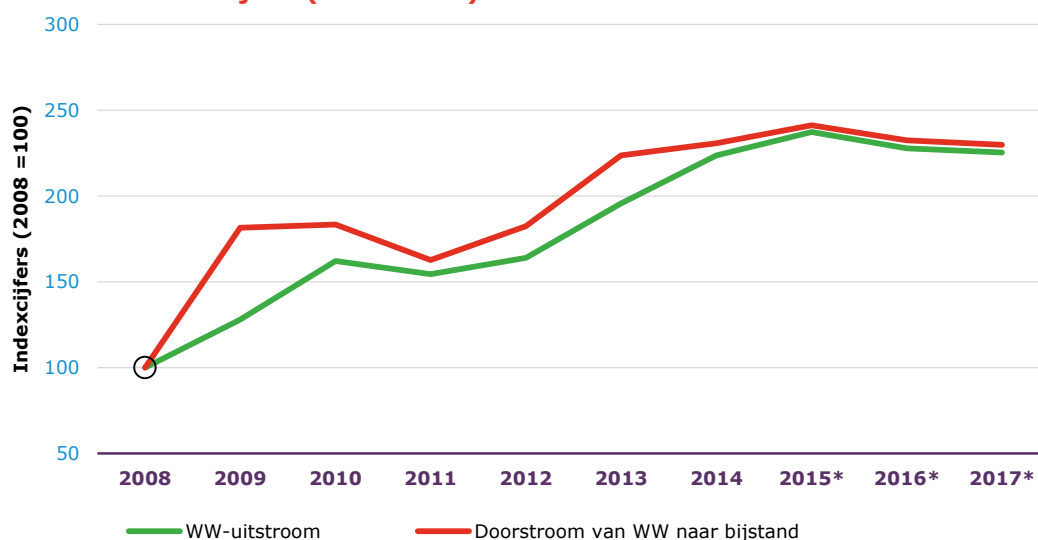
Doorstroom volgt de ontwikkeling van de WW-uitstroom

De sterke groei van de doorstroom van WW naar bijstand is vooral het gevolg van de groei van de in- en uitstroom van WW-uitkeringen. In grote lijnen volgt de doorstroom van de WW naar de bijstand het patroon van de WW-uitstroom. In figuur 1.4 is de WW-uitstroom en doorstroom van WW naar bijstand in

⁴ CPB (2016). *Macro Economische Verkenning (MEV) 2015*. Centraal Planbureau, Den Haag.

indexcijfers weergegeven: de waarden van de WW-uitstroom en de doorstroom van WW naar bijstand in 2008 zijn hierbij op 100 gesteld. In de grafiek is te zien dat na 2008 de doorstroom van WW naar bijstand sterker gegroeid is dan de WW-uitstroom. Vanaf 2010 lopen de lijnen van de WW-uitstroom en doorstroom naar de bijstand bijna evenwijdig. Dit houdt in dat de doorstroom in vrijwel gelijke mate toe- of afneemt als de WW-uitstroom.

Figuur 1.4 WW-uitstroom en doorstroom van WW naar bijstand, 2008–2015, indexcijfers (2008 = 100)

* De ontwikkelingen 2015 t/m 2017 zijn geraamd

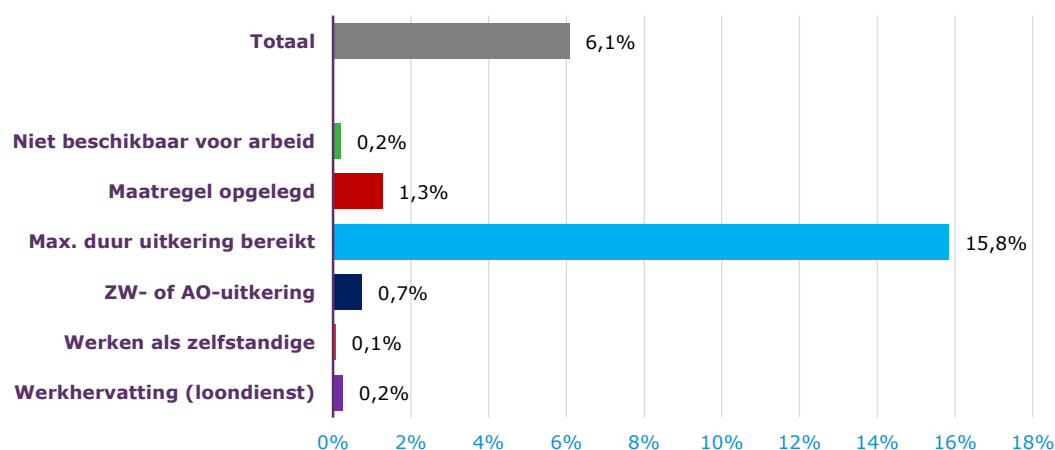
Inkomensverlies na beëindigen van de WW-uitkering

Door het wegvallen van de WW-uitkering kan het inkomen van een huishouden onder de bijstandsnorm komen. Het overgrote deel van de mensen die na de WW doorstromen naar de bijstand heeft de maximale WW-uitkeringsduur bereikt. In 2014 stroomden totaal 31.500 mensen na de WW de bijstand in en van deze mensen bereikten er 30.200 (96%) de maximale uitkeringsduur van de WW. Bij de resterende 4% was er sprake van een andere uitstroomreden.

De doorstroom van de WW naar de bijstand is het grootst bij de mensen die de maximale uitkeringsduur bereiken: 15,8%, of wel 1 van de 6 á 7 mensen (zie figuur 1.5). In de jaren waarin het economisch slecht gaat, is dit percentage iets hoger (2010: 18,7%). Dat niet veel meer mensen na het bereiken van de maximale uitkeringsduur van de WW naar de bijstand doorstromen, komt vooral doordat veel personen moeten terugvallen op het inkomen van een partner, interen op spaargeld of alsnog kort na de WW-uitkering werk vinden.

Bij andere redenen dan het bereiken van de maximale WW-uitkeringsduur, stroomt een klein deel van de mensen door naar de bijstand. Daarvan zijn de belangrijkste uitstroomredenen: het opleggen van een maatregel (sanctie) en het ontvangen van een ZW- of arbeidsongeschiktheids(AO)-uitkering. Bij het beëindigen van de WW-uitkering door werkherhervatting doet een zeer klein deel van de mensen een beroep op bijstand. Het gaat hierbij om situaties waarbij de werkherhervatting van zeer korte duur is en er geen bij werkloosheid recht op WW is, bijvoorbeeld wegens verwijfbare werkloosheid.

Figuur 1.5 Doorstroompercentage van WW naar bijstand, naar reden einde van de WW-uitkering (2014)

2. Risicofactoren voor doorstroom naar de bijstand

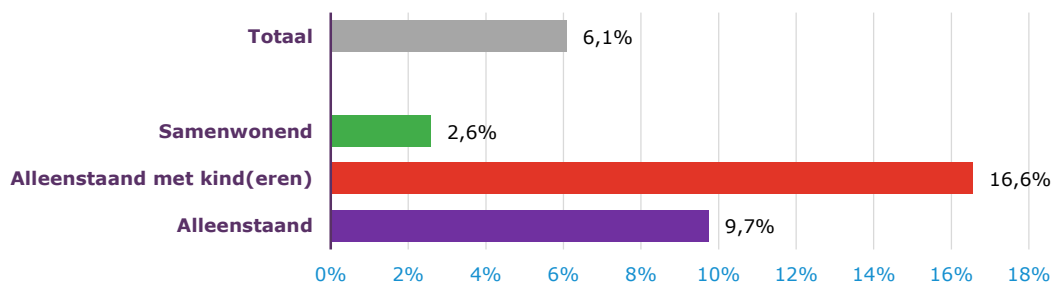
Het risico om vanuit de WW naar de bijstand door te stromen is niet voor iedereen gelijk. Doorstroom is (sterk) afhankelijk van persoons- en achtergrondkenmerken van de werkloze. In deze paragraaf gaan we in op deze kenmerken, de risicofactoren voor doorstroom naar de bijstand.

Met behulp van een logistische regressieanalyse is vastgesteld dat het risico van doorstroom beïnvloed wordt door de volgende kenmerken (in afnemende mate van invloed): type huishouden, leeftijd, dagloon voor de werkloosheid, geslacht en omvang van het dienstverband (parttime/fulltime), sociaaleconomische status van woonwijk, gemeentegrootte, opleidingsniveau, beroepsgroep en ten slotte de regionale economische groei (groei BBP). In bijlage 4 zijn de regressieanalyse en de belangrijkste uitkomsten beschreven. In deze paragraaf tonen we grafisch de samenhang tussen elk de hiervoor genoemde kenmerken en de doorstroom van de WW naar de bijstand.

Vooral alleenstaanden stromen door naar de bijstand

De doorstroom is bij alleenstaanden veel groter dan bij de samenwonenden (zie figuur 2.1). Alleenstaanden zijn op zichzelf aangewezen voor hun inkomen, terwijl samenwonenden vaak gezamenlijk voorzien in het huishoudinkomen. Van de alleenstaanden met een of meer kinderen stroomde in 2014 het grootste aandeel de bijstand in: 16,6%. Dit is beduidend meer dan van de overige alleenstaanden van wie bijna 10% doorstroomde. Waarschijnlijk ontstaat dit verschil doordat alleenstaanden met kinderen moeilijker een geschikte baan vinden. Ze moeten vaak rekening houden met de mogelijkheden van de kinderopvang en werktijden die aansluiten op schooltijden.

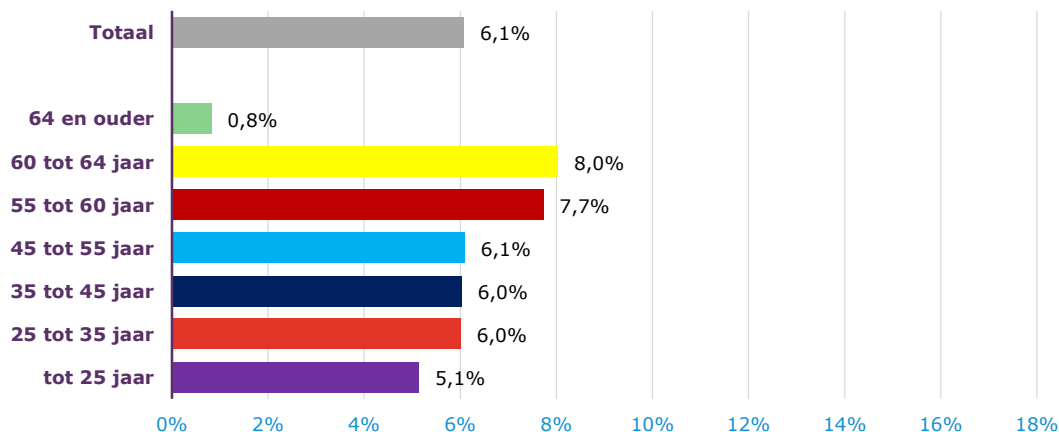
Figuur 2.1 Doorstroompercentage van WW naar bijstand naar type huishouden (2014)

Doorstroom relatief hoog bij 55-plussers

In figuur 2.2 is het doorstroompercentage te zien naar de leeftijd bij doorstroom. Het percentage is het hoogst bij de groep 60 t/m 64 jaar. Deze groep heeft een relatief kleine kans om werk te vinden, bovendien zijn de meesten werkloos geworden voor hun 60ste waardoor ze geen recht op een IOW-uitkering hebben. Bij de groep van 64 jaar of ouder is de doorstroom in deze groep juist zeer laag. Deze mensen hebben vaak wel aansluitend recht op IOW of ontvangen aansluitend aan de WW een (AOW-)pensioen. In de leeftijdsgroepen tussen de 25 en 55 jaar is het doorstroompercentage vrijwel gelijk aan het gemiddelde percentage.

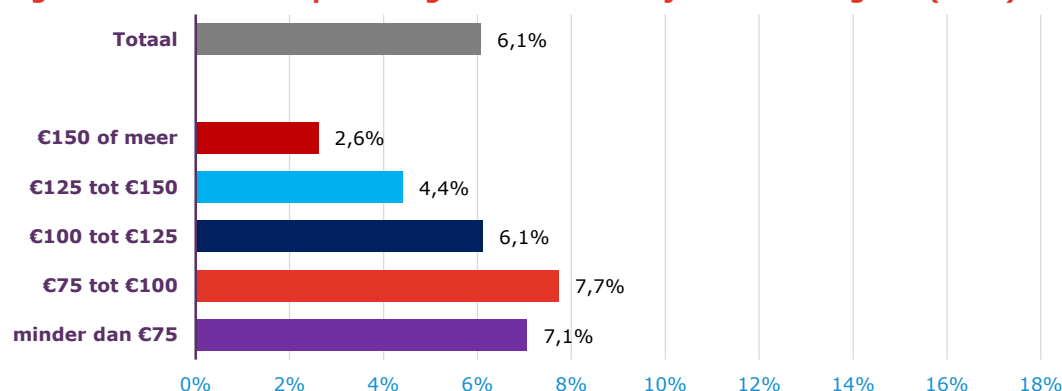
Figuur 2.2 Doorstroompercentage van WW naar bijstand naar leeftijd (2014)

Bij hoger loon minder doorstroom

Het (dag)loon voor de WW is de derde risicofactor naar de mate van invloed op de doorstroom. In de categorie €75 tot €100 is het doorstroompercentage het grootst (zie figuur 2.3). In deze categorie zitten de meeste mensen met een loon op of net boven het minimumloon.

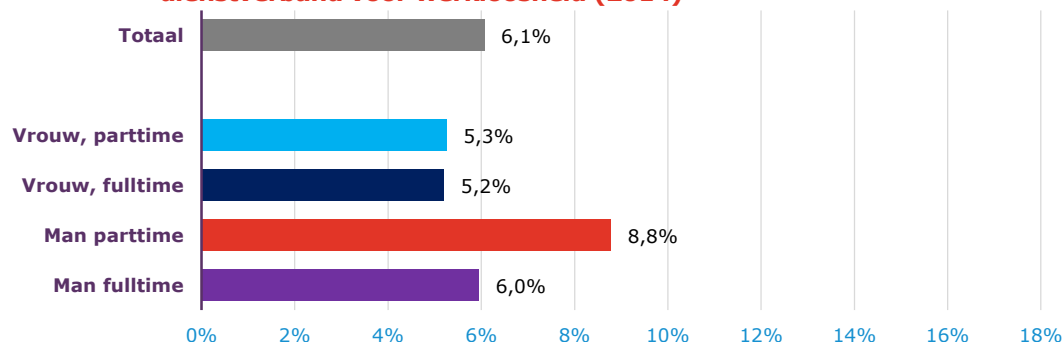
Figuur 2.3 Doorstroompercentage van WW naar bijstand naar dagloon (2014)

Grootste doorstroom bij parttime werkende man

In ons onderzoek combineren we de kenmerken geslacht en omvang dienstverband (zie de toelichting in bijlage 4). Na correctie voor andere kenmerken, zoals opleidingsniveau, blijkt het doorstroompercentage van parttime werkende mannen vrijwel gelijk aan het percentage bij fulltime werkende mannen.

Figuur 2.4 Doorstroompercentage van WW naar bijstand naar geslacht en omvang dienstverband voor werkloosheid (2014)

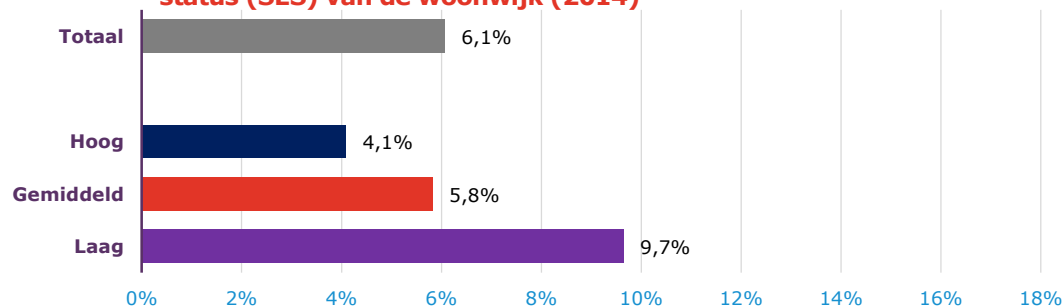

Doorstroom hoog in wijken met een lage sociaaleconomische status

De doorstroom naar de bijstand hangt sterk samen met de sociaaleconomische status (SES) van de woonwijk waar de WW'ers wonen. De doorstroom is hoger naarmate de sociaaleconomische status van de woonwijk lager is.

Met de sociale status bedoelen we niet het aanzien of de populariteit van een wijk. De sociale status is afgeleid van 3 kenmerken van de mensen die in de wijk wonen: hun opleiding, inkomen en positie op de arbeidsmarkt. Het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) berekent de in ons onderzoek gebruikte sociale status en publiceert over de ontwikkeling van de sociale status in de wijken van (grote) gemeenten⁵. In hoofdstuk 3 gaan we dieper in op de invloed van de sociale status op de doorstroom op gemeenteniveau. Een toelichting op de berekening van de sociale status staat in bijlage 5.

Figuur 2.5 Doorstroompercentage van WW naar bijstand naar sociaaleconomische status (SES) van de woonwijk (2014)

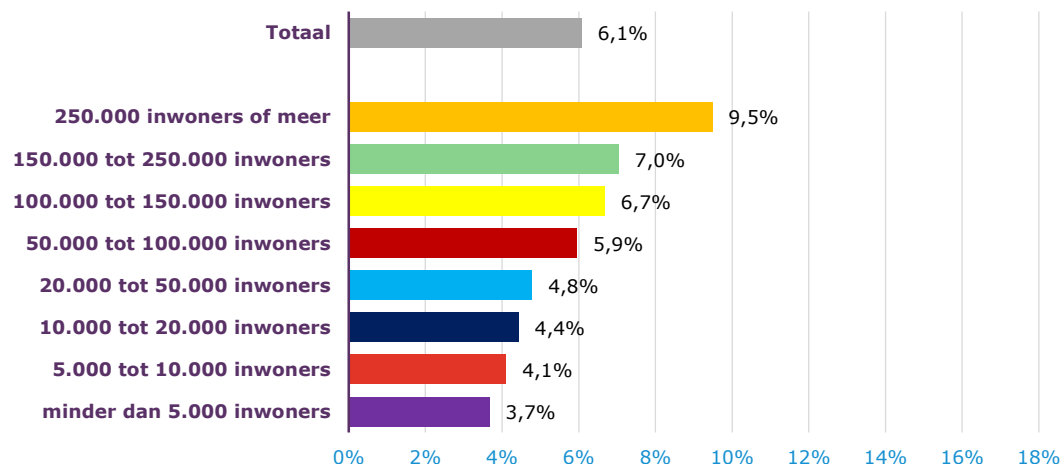

⁵ Knol, F. et al (2012). *Statusontwikkeling van wijken in Nederland 1998-2010*. Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag.

In de grootste gemeenten het hoogste doorstroompercentage

De grootte van de gemeente heeft een duidelijke invloed op de doorstroom. In figuur 2.6 is goed te zien dat het doorstroompercentage hoger is naarmate de gemeente groter is. Het effect van de omvang van de stad minder sterk dan de figuur toont. Na correctie voor andere kenmerken (zoals de sociale status), blijkt de kans dat iemand doorstroomt in gemeenten met 250 duizend inwoners of meer, ongeveer 1,5 maal groter is dan in de gemeenten tot 50.000 inwoners.

Figuur 2.6 Doorstroompercentage van WW naar bijstand naar gemeentegrootte (2014)

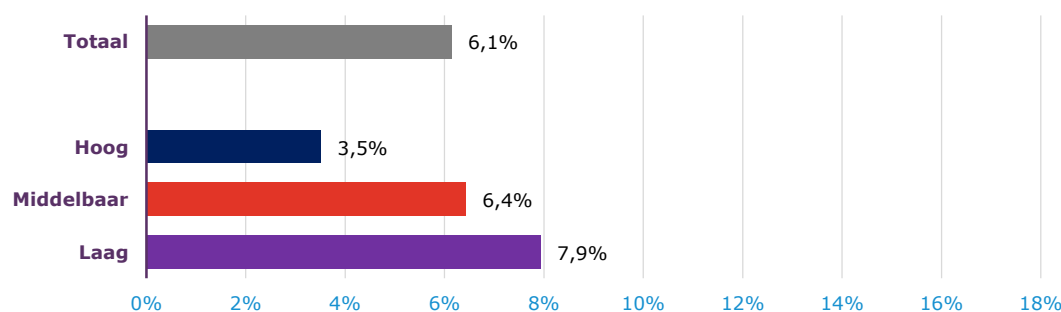

Doorstroom hoger bij een laag opleidingsniveau

De doorstroom is hoog bij mensen met een laag opleidingsniveau (zie figuur 2.5). Deze mensen hebben een groter risico op het bereiken van de maximale uitkeringsduur dan de mensen met een hoog opleidingsniveau. Het opleidingsniveau bepaalt namelijk in belangrijke mate de kans op het (snel) vinden van een baan: naarmate het opleidingsniveau hoger is, is de kans om werk te vinden groter.

Er is ook samenhang tussen leeftijd en opleidingsniveau. De oudere werklozen (55-plus) zijn vaker laag opgeleid dan jongere werklozen. Uit de regressieanalyse blijkt echter dat de leeftijd van de werkloze een veel grotere invloed heeft op het risico van doorstroom dan het opleidingsniveau.

Figuur 2.7 Doorstroompercentage van WW naar bijstand naar opleidingsniveau (2014)

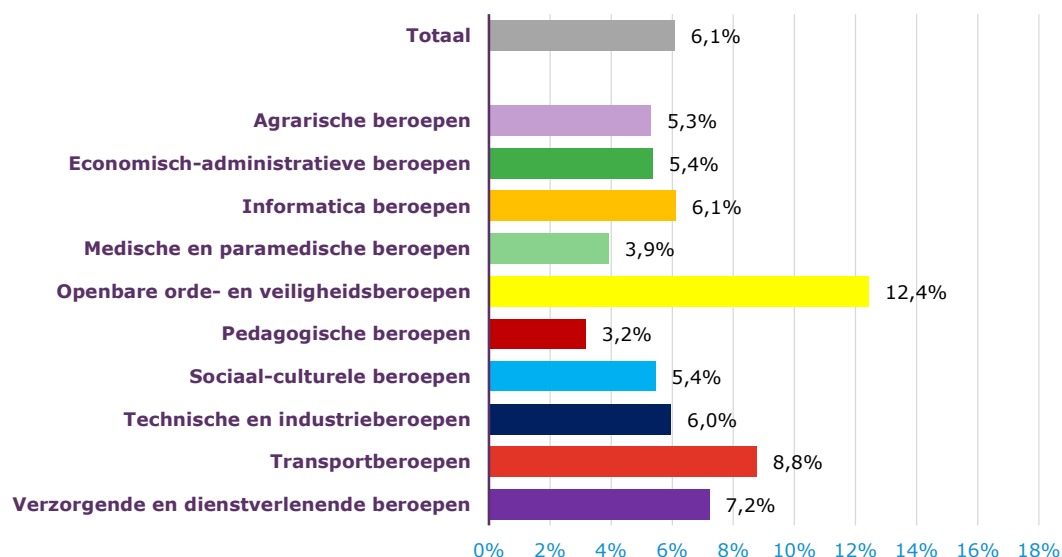

Beroepsgroep

De doorstroom bij mensen met een pedagogisch beroep is het kleinst (leraar basisonderwijs e.d.: 3,2%) en is het grootst bij mensen met een openbare orde- en veiligheidsberoep (bewakers, toezichthouders e.d.: 12,4%, figuur 2.8). Bij deze laatste beroepsgroep is het doorstroompercentage bijna 2½ maal groter dan bij agrarische beroepen. Na correctie voor kruisverbanden met andere kenmerken zoals opleidingsniveau, is de doorstroom bij mensen met een openbare orde- en veiligheidsberoep 1,8 maal groter dan bij mensen met een agrarisch beroep.

Het opvallende hoge doorstroompercentage bij mensen met een openbare orde- en veiligheidsberoep is deels het gevolg van het gegeven dat het aantal WW'ers in deze beroepsgroep relatief klein is. Een slechte arbeidsmarktpositie bij een deel van de beroepsgroep werkt dan sterk door in de kans op doorstroom bij de totale beroepsgroep. Een slechte arbeidsmarktpositie geldt in het bijzonder voor de WW'ers die werkten als toezichthouder bij de sector Werk en (re-)Integratie (werkgevers in de Sociale Werkvoorziening), hiervan stroomt 40% door naar de bijstand. Andere beroepsgroepen in de sector Werk en (re-)Integratie hebben eveneens een hoog doorstroompercentage, maar vallen minder op omdat het om grotere beroepsgroepen gaat die ook in andere sectoren werken.

Figuur 2.8 Doorstroompercentage van WW naar bijstand per beroepsgroep (2014)

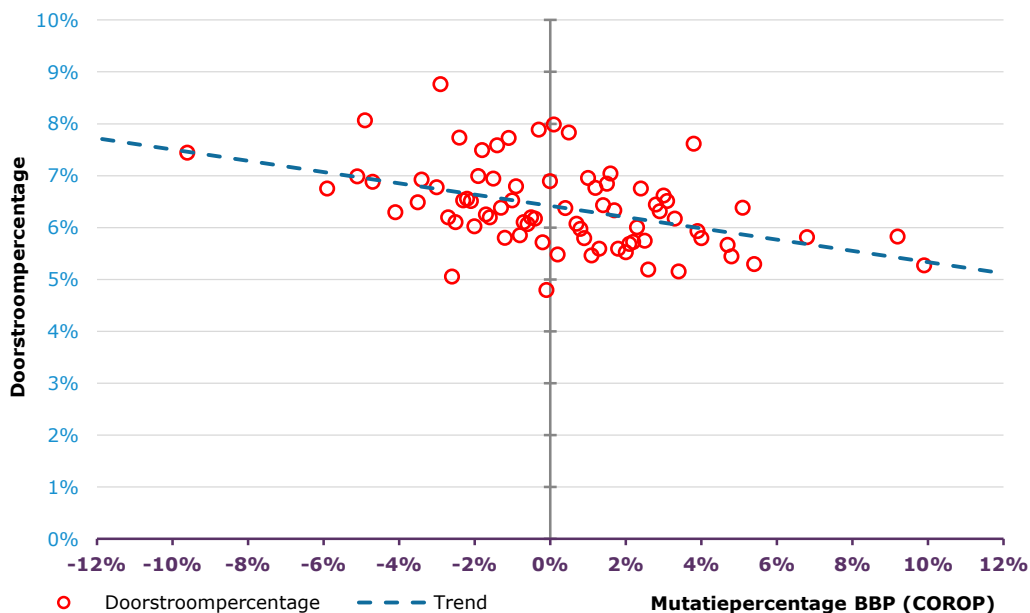

Regionale economische groei

Als laatste heeft de regionale economische groei nog (een klein) effect op de doorstroom. De regionale economie heeft effect op de doorstroom omdat deze de kans op werk beïnvloedt. In figuur 2.9 is te zien dat de doorstroompercentages sterk variëren bij gelijke groeipercentages en dat er een dalende trend is naarmate de regionale economische groei hoger is. Uit de regressieanalyse blijkt dat bij 1 procentpunt meer economische groei, het doorstroompercentage 0,1 procentpunt lager is. Groeiverschillen tussen regio's van 5 procentpunt in hetzelfde jaar komen voor, wat regionale verschillen van circa 0,5 procentpunt doorstroom verklaart.

In het volgende hoofdstuk gaan we dieper in op de regionaal verschillende doorstroompercentages. We gaan na of en zo ja, in hoeverre de verschillen tussen gemeenten te verklaren zijn uit de verschillende kenmerken van de populatie burgers en de woonomgeving.

Figuur 2.9 Relatie doorstroompercentage en regionale economische groei (mutatiepercentages BBP in de periode 2011-2014)

3. Regionale verschillen

Grote verschillen tussen gemeenten

De doorstroom vanuit de WW naar de bijstand verschilt sterk per gemeente. In tabel 3.1 zijn de twintig gemeenten met de hoogste en laagste doorstroompercentages te zien. In deze tabel zijn de gemeenten tot 20.000 inwoners buiten beschouwing gelaten. De vergelijking van de kleine gemeenten met andere gemeenten is lastig omdat een klein verschil in de doorstroom een grote verandering van het doorstroompercentage geeft. Toeval speelt dan een te grote rol bij verschillen in doorstroompercentages.

3.1. Top-20 gemeenten met hoogste en laagste doorstroompercentages

De grootste Randstadgemeenten 's-Gravenhage, Rotterdam en Amsterdam staan hoog in de tabel met de hoogste doorstroom (verder genoemd 'top-20 gemeenten'). Alleen de grote gemeente Utrecht ontbreekt, deze gemeente staat op plaats 67. Daarnaast zijn er zeven middelgrote gemeenten die ook in de Randstad liggen. De tabel top-20 gemeenten bevat verder een aantal grote gemeenten buiten de Randstad, zoals Assen, Groningen, Leeuwarden en Nijmegen. Onder de gemeenten met de laagste doorstroom bevinden zich geen grote steden.

Tabel 3.1 Gemeenten met hoogste en laagste doorstroompercentage (2014)

Hoogste doorstroompercentage ¹	Doorstroompercentage	Laagste doorstroompercentage ¹	Doorstroompercentage
1 's-Gravenhage	11,2%	1 Schijndel	1,8%
2 Delft	10,4%	2 Drimmelen	2,0%
3 Groningen	9,9%	3 Stein	2,0%
4 Leeuwarden	9,9%	4 Cranendonck	2,2%
5 Rotterdam	9,6%	5 Sint-Michielsgestel	2,3%
6 Amsterdam	9,4%	6 Bernheze	2,5%
7 Assen	9,3%	7 Houten	2,5%
8 Wassenaar	9,1%	8 Tubbergen	2,5%
9 Nijmegen	9,0%	9 Dinkelland	2,5%
10 Vlissingen	8,9%	10 Gemert-Bakel	2,5%
11 Oldambt	8,8%	11 Nijkerk	2,6%
12 Zoetermeer	8,8%	12 Wierden	2,6%
13 Delfzijl	8,7%	13 Horst aan de Maas	2,6%
14 Gouda	8,6%	14 Koggenland	2,7%
15 Arnhem	8,6%	15 Bunschoten	2,7%
16 Middelburg	8,5%	16 Oost Gelre	2,8%
17 Capelle aan den IJssel	8,4%	17 Rijssen-Holten	2,8%
18 Zaanstad	8,2%	18 Castricum	2,9%
19 Leiden	8,2%	19 Peel en Maas	2,9%
20 Dordrecht	8,1%	20 Bergen (NH.)	2,9%

¹Gemeenten met minder dan 20.000 inwoners zijn buiten beschouwing gelaten.

Persoons- en omgevingskenmerken verklaren een groot deel van de doorstroom

In het vorige hoofdstuk is grafisch geïllustreerd hoe de doorstroom samenhangt met kenmerken van de WW'ers en hun woonomgeving. Met een regressieanalyse zijn de belangrijkste kenmerken vastgesteld die de doorstroom verklaren (zie bijlage 4 voor de beschrijving van het gebruikte model). Vervolgens is nagaan welke van de verklarende kenmerken bij de WW'ers in de top-20 gemeenten bepalend zijn voor het hoge doorstroompercentage. In bijlage 2 zijn de kenmerken van de WW-populatie in de top-20 gemeenten afgezet tegen de kenmerken van de WW-populatie in de overige gemeenten. Hierna volgt een kort overzicht van de kenmerken die het hoge doorstroompercentage voor een groot deel verklaren.

Hoog aandeel alleenstaanden

Bij de meeste gemeenten in die in de top-20 staan, is een opmerkelijk groot deel van de WW-populatie alleenstaand in vergelijking met de overige gemeenten. In de populatie WW'ers van Amsterdam, Groningen, Rotterdam en 's-Gravenhage is dat aandeel alleenstaanden het grootst. Alleen in Assen, Delfzijl en Oldambt is het aandeel alleenstaanden lager dan bij de overige gemeenten.

Hoog aandeel parttime werkende mannen

In bijna alle top-20 gemeenten is er een relatief groot aandeel parttime werkende mannen in de WW-populatie. In Groningen, Leeuwarden en Vlissingen is dat aandeel het grootst. Waarschijnlijk hangt dit samen met het grote aandeel WW'ers dat een (parttime) uitzendbaan had. Alleen in Wassenaar ligt het aandeel parttime werkende mannen lager dan bij de overige gemeenten.

Hoog aandeel woont in wijk met lage sociaaleconomische status

In bijna alle top-20 gemeenten woont een groot deel van de WW-populatie in een wijk met een lage sociaaleconomische status. In Oldambt, Delfzijl en Rotterdam is dat aandeel het grootst. In Middelburg, Wassenaar en Zoetermeer wonen er juist geen WW'ers in een wijk met een lage sociale status. Bekend is dat het aandeel mensen met een niet-westerse afkomst hoog is in woonwijken met een lage sociale status (tot circa 85%), terwijl dat aandeel in de wijken met een hoge sociale status juist laag is (meestal minder dan 10%). Het overgrote deel van de mensen met een WW-uitkering in de wijken met een lage sociale status is van niet-westerse afkomst. Uit onderzoek blijkt dat er samenhang is tussen de niet-westerse afkomst en lagere netto participatie en hogere uitkeringsafhankelijkheid⁶.

Vaker een beroep met hoog doorstroompercentage

Bij een paar gemeenten is het beroep van de werkloze een extra knelpunt. In de afgelopen jaren stroomde een relatief groot deel van de mensen met openbare orde en veiligheidsberoepen en verzorgende of dienstverlenende beroepen door naar de bijstand. Vooral in de gemeenten Middelburg en Vlissingen levert het hoge aandeel WW'ers met verzorgende of dienstverlenende beroepen een bijdrage aan het hoge doorstroompercentage.

In sommige steden vormt groot aandeel laagopgeleiden een knelpunt

In een klein deel van de top-20 gemeenten vormt een groot aandeel laagopgeleiden werklozen een knelpunt, bijvoorbeeld in 's-Gravenhage en, in iets mindere mate, ook in Rotterdam. Dat is een groter probleem als de beschikbare banen vooral voor middelbaar en hogeropgeleiden zijn. In Amsterdam is het aandeel hoogopgeleiden opvallend hoog, maar dat sluit wel goed aan bij de beschikbare werkgelegenheid.

Economische krimp in de helft van de top-20 steden

Economische krimp vergroot bij de helft van de top-20 gemeenten de doorstroom. Waarschijnlijk geldt het negatieve effect op de doorstroom in het bijzonder bij de gemeenten Groningen, Leeuwarden, Zoetermeer en 's-Gravenhage. In en om de laatste twee gemeenten is relatief veel werkgelegenheid verloren gegaan door bezuinigingen bij de overheid.

Weinig last van ongunstige leeftijdsopbouw of inkomensverdeling

De leeftijdsopbouw en dagloon bieden weinig aanknopingspunten voor de hoge doorstroompercentages in de top-20 gemeenten. Alleen in Delfzijl is het aandeel 55-plussers opvallend hoog. Dit kan een deel van de hoge doorstroom verklaren, echter het aantal alleenstaanden is in die gemeente juist weer lager dan bij de overige gemeenten.

In meerdere gemeenten, waaronder 's-Gravenhage, Groningen en Leeuwarden, kan het lage inkomen een deel van de hogere doorstroom verklaren. Werk met een laag inkomen hangt samen met eenvoudig en/of laaggeschoold werk en een grotere doorstroom naar de bijstand.

Kenmerken van WW-populatie in gemeenten met het laagste doorstroompercentage

Over de kenmerken van de WW-populatie in gemeenten met laagste doorstroom kunnen we kort zijn: het beeld is vrijwel tegenovergesteld aan het beeld van de WW-populatie in de top-20 gemeenten.

De WW-populatie in de gemeenten met het laagste doorstroompercentage wordt gekenmerkt door: een hoog aandeel samenwonenden, een laag aandeel parttime werkende mannen, vrijwel niet woonachtig in wijken met lage sociale status, hoog aandeel beroepen waarbij doorstroom laag is, hoog aandeel middelbaar opgeleiden en een gunstige leeftijdsopbouw (relatief jong).

3.2. Doorstroom minder of meer dan verwacht

De regressieanalyse levert een econometrisch model op, waarmee het doorstroompercentage voorspeld is op grond van de kenmerken van de populatie mensen die de WW uitstroomt. Door de voorspelde (verwachte) doorstroom te vergelijken met de werkelijke doorstroom, wordt zichtbaar in hoeverre persoons- en omgevingskenmerken de doorstroom verklaren. Deze vergelijking is gemaakt voor 2014 bij gemeenten met 100 duizend inwoners of meer (zie tabel 3.2).

Bovenaan in tabel 3.2 staat de gemeente Westland, in die gemeente is het verschil tussen het gerealiseerde en voorspelde doorstroompercentage het grootst. De doorstroom in deze gemeente is veel lager dan verwacht kan worden op grond van de kenmerken van de populatie.

Onderaan staat de gemeente Delft waar de gerealiseerde doorstroom veel groter is dan de voorspelde doorstroom. De vraag is, wat kunnen de oorzaken zijn van de (grote) verschillen? Aan de hand van een

⁶ Soede, A., Versantvoort, M. *Verdelen op niveaus*. Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag

aantal voorbeelden bespreken we hierna wat (mogelijke) oorzaken zijn. We beginnen met de twee uiterste gemeenten in de tabel, Delft en Westland.

Tabel 3.2 Gerealiseerde en voorspelde doorstroompercentage, gemeenten met 100.000 of meer inwoners (2014)

Gemeente	Gerealiseerde doorstroompercentage	Voorspelde doorstroompercentage	Vershil: voorspelde -/ gerealiseerde doorstroompercentage
1 Westland	3,4%	6,4%	3,0%
2 Venlo	5,5%	7,8%	2,2%
3 Maastricht	6,8%	8,7%	1,9%
4 's-Hertogenbosch	4,7%	6,6%	1,9%
5 Ede	4,5%	6,0%	1,5%
6 Emmen	6,0%	7,4%	1,4%
7 Eindhoven	6,1%	7,4%	1,3%
8 Tilburg	7,1%	8,1%	1,0%
9 Haarlemmermeer	4,3%	5,2%	1,0%
10 Breda	5,7%	6,6%	0,9%
11 Alkmaar	5,9%	6,6%	0,7%
12 Apeldoorn	5,9%	6,5%	0,6%
13 Haarlem	5,7%	6,2%	0,6%
14 Enschede	7,8%	8,4%	0,6%
15 Rotterdam	9,6%	10,2%	0,5%
16 Amersfoort	5,4%	5,9%	0,5%
17 Alphen aan den Rijn	5,5%	5,7%	0,2%
18 Zwolle	6,0%	6,2%	0,2%
19 Utrecht	6,5%	6,4%	-0,1%
20 Arnhem	8,6%	8,4%	-0,2%
21 Groningen	9,9%	9,7%	-0,2%
22 Amsterdam	9,4%	8,8%	-0,6%
23 Dordrecht	8,1%	7,5%	-0,6%
24 Almere	7,0%	6,3%	-0,8%
25 Zaanstad	8,2%	7,4%	-0,8%
26 Leeuwarden	9,9%	8,4%	-1,5%
27 Nijmegen	9,0%	7,5%	-1,5%
28 's-Gravenhage	11,2%	9,6%	-1,6%
29 Leiden	8,2%	6,3%	-1,9%
30 Zoetermeer	8,8%	6,4%	-2,4%
31 Delft	10,4%	7,2%	-3,2%

3.3. Twee uitersten, Delft en Westland

In aantal inwoners verschillen de gemeenten Delft en Westland niet veel van elkaar, beide gemeenten hebben net iets meer dan 100.000 inwoners. En beide gemeenten liggen in Zuid-Holland, onder de rook van 's-Gravenhage. Maar verder zijn het zeer verschillende gemeenten. Delft en Westland verschillen zo sterk, dat ze niet te vergelijken zijn (zie box 3.1). Het is zonneklaar dat ook het beroep op bijstand niet te vergelijken is. Deze uitersten zijn hier vooral bij elkaar gezet om de problematiek rond de hoge doorstroom en de beperkingen van het vergelijken van gemeenten te duiden.

Delft, Technisch Hogeschool, hightech en ICT

Delft heeft te kampen met de typische grote steden problematiek. Grote steden worden onder meer gekenmerkt door minder sociale cohesie en een 2 á 3 maal hoger werkloosheidspercentage onder laagopgeleiden dan in de kleine gemeenten⁷.

In Delft zijn 2.790 mensen afhankelijk van de bijstand (2014), ofwel ruim 4% van de bevolking van 18-65 jaar⁸. Wat overigens wel veel minder is dan in de buurgemeente 's-Gravenhage, waar dit aandeel 7% is. In tabel 3.2 is te zien dat in Delft de verwachte doorstroom ruim 3 procentpunt kleiner is dan de gerealiseerde doorstroom. Kijken we op wijkniveau (tabel 3.3) dan valt op dat in de meeste wijken waar de bevolking een gemiddelde sociaaleconomische status heeft, de gerealiseerde doorstroom groter is dan

⁷ Bron: Statline, <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=83360NED&D1=2-4,12,14&D2=0,11-13&D3=116,172,219,382,462&D4=I&HDR=G3,G1&STB=T,G2&VW=T>

⁸ Bron: CBS-statline, gegevens over personen met een bijstandsuitkering in december 2014.

de voorspelde doorstroom. Oorzaken van het hoge doorstroompercentage in Delft zijn: het grote aandeel alleenstaanden en alleenstaande ouders met kinderen, een groot aandeel mannen met een parttime baan voor de werkloosheid. Een relatief groot deel van de WW'ers woont in wijken met een gemiddelde of hoge sociaaleconomische status en is hoog opgeleid. Mede hierdoor is de voorspelde doorstroom veel lager dan de werkelijke doorstroom. Waarschijnlijk is de doorstroom mede zo hoog door het grote aantal studenten dat in Delft woont. Veel studenten hebben een baan naast de studie en verdringen werkzoekenden met een laag- en middelbaar opleidingsniveau. De doorstroom blijkt dan ook onverwacht hoog bij mensen met een lagere of middelbare beroepsopleiding en economisch administratieve beroepen, transportberoepen of verzorgende en dienstverlenende beroepen.

Tabel 3.3 Gerealiseerde en voorspelde doorstroompercentage, Westland en Delft, 2014

Gemeente ^a buurt/woonkern/woonwijk ^b	Gerealiseerde doorstroom- percentage (A)	Voorspelde doorstroom- percentage (B)	Verskil B - / - A	Sociaal- economische status (wijk)
Gemeente Westland				
1 KWINTSHEUL	1,2%	6,5%	5,3%	Gemiddeld
2 POELDIJK	2,5%	7,4%	4,9%	Gemiddeld
3 MAASDIJK	3,1%	7,6%	4,5%	Gemiddeld
4 DE LIER	1,8%	5,9%	4,1%	Gemiddeld
5 MONSTER	2,9%	6,8%	3,9%	Gemiddeld
6 PIJLE TUINEN 1 EN 2	3,9%	7,0%	3,2%	Gemiddeld
7 HONSELERSDIJK	3,7%	6,8%	3,1%	Gemiddeld
8 PLAN-ZUID	3,1%	6,1%	3,0%	Gemiddeld
9 'S-GRAVENZANDE EN OMGEVING	3,9%	6,7%	2,8%	Gemiddeld
10 GROENTEWIJK	3,5%	3,7%	0,2%	Hoog
11 GASTHUISLAAN	3,8%	3,2%	-0,7%	Hoog
12 PIJLE TUINEN 3	6,7%	4,6%	-2,1%	Hoog
13 BEBOUWDE KOM 'S-GRAVENZANDE	8,1%	5,5%	-2,5%	Gemiddeld
Gemeente Delft				
1 WIPPOLDER	7,1%	7,4%	0,3%	Gemiddeld
2 BINNENSTAD	6,0%	5,2%	-0,8%	Hoog
3 BUITENHOF	12,1%	10,3%	-1,8%	Laag
4 VRIJENBAN	9,6%	7,8%	-1,8%	Gemiddeld
5 TANTHOF-WEST	8,8%	6,1%	-2,7%	Gemiddeld
6 TANTHOF-OOST	10,2%	7,2%	-3,0%	Gemiddeld
7 HOF VAN DELFT	10,6%	6,0%	-4,6%	Gemiddeld
8 VOORHOF	14,0%	8,3%	-5,7%	Gemiddeld
9 VOORDIJKSHOORN	14,0%	6,0%	-8,1%	Gemiddeld

a) Gemeente Westland exclusief Ter Heide, Woerdblok, oostelijk buitengebied tussen Poelmolenweg en Poelkade, i.v.m. te weinig waarnemingen. Gemeente Delft exclusief Ruiven en Schieweg niet i.v.m. te weinig waarnemingen.

b) Indicatieve wijk-/buurtnaam van een postcodegebied.

Box 3.1. Westland en Delft dicht bij elkaar, maar een wereld van verschil

Landelijk versus stedelijk

De gemeente Westland bestaat sinds 2004 en is ontstaan door het samengaan van zeven kleine gemeenten: De Lier, 's-Gravenzande, Maasland, Monster, Naaldwijk, Schipluiden en Wateringen. De gemeente heeft een sterk agrarisch karakter en bestaat in feite uit 11 kleine woonkernen in een groot gebied van 90 km². Naast het grote oppervlakte met glastuinbouw liggen binnen de gemeentegrenzen een brede duin- en kuststrook en wat kleinere natuurgebieden. Delft echter is sterk verstedelijkt, het oppervlak is ongeveer een kwart van dat van Westland (24 km²). De stad ligt min of meer ingeklemd tussen de A4 aan de noordwestzijde, de A13 aan de oostzijde en de N470 aan de zuidzijde. Alleen aan de zuid- en oostzijde van Delft liggen er nog kleine parkachtige natuurgebieden.

Agrarisch en nijverheid versus hightech-, kennis- en ICT-bedrijven

Ook de bedrijvigheid van Westland en Delft verschillen sterk. In Westland zijn relatief veel agrarische bedrijven (glastuinbouw) en MKB in de bouw, handel en transport, die hun wortels in de samenleving hebben. In Delft zijn er juist relatief veel grote bedrijven actief in de ICT, specialistische zakelijke diensten, zorg en er zijn nauwelijks agrarische bedrijven. Ook de herkomst van de bevolking verschilt sterk. In Westland is circa 1 op de 20 inwoners niet-westers allochtoon, in Delft is dat 1 op de 5.

In Westland werken ruim 10.000 vooral westers allochtonen in de glastuinbouw. Het zijn vooral Polen, van wie er ruim 3.500 in Westland wonen. In Delft zijn veel inwoners in de leeftijdsgroep van 20 tot 45 jaar, waarvan een groot deel studeert of werkt bij de Technisch Hogeschool en (nieuwe) hightech-, kennis- en ICT-bedrijven.

Westland, een samenstel van 7 kleine gemeenten

Westland is een samenstel van 7 kleine gemeenten. In de 11 woonkernen is een sterke sociale cohesie, de veelal kleine en middelgrote bedrijven zijn sterk verbonden met de lokale bevolking. De

arbeidsparticipatie is hoog voor een landelijke gemeente, de netto arbeidsparticipatie is 69% (Delft 62%), wat wellicht samenhangt met het traditioneel hoge arbeidsethos van de samenleving waarin een groot deel van de bedrijvigheid bestaat uit glastuinbouw. Westland biedt ruimschoots werkgelegenheid aan laag- en middelbaar opgeleiden en werk voor hoger opgeleiden is in de grote buurgemeenten beschikbaar. Het beroep op de bijstand is in Westland dan ook laag, 1.010 mensen, ofwel 1½ % van de bevolking van 18-65 jaar (2014). Wanneer we op het niveau van de woonkernen naar de doorstroompercentages kijken, zien we dat deze vaak opmerkelijk laag zijn. Het is een aanwijzing dat de gemeente, bevolking en bedrijven er in slagen om de instroom in de bijstand laag te houden.

3.4. Preventie van instroom in 's-Hertogenbosch

's-Hertogenbosch is één van de gemeenten die in samenwerking met het regiokantoor UWV, een interventie inzet om de instroom in de bijstand vanuit de WW te beperken (zie box 3.2). Tabel 3.4 toont het gerealiseerde en voorspelde doorstroompercentage en het verschil tussen deze percentages van 's-Hertogenbosch.

Box 3.2. Preventie van instroom in bijstand bij de gemeente 's-Hertogenbosch

's-Hertogenbosch en het regiokantoor van UWV hebben een interventie ontwikkeld om de instroom in de bijstand vanuit de WW te beperken. De opzet van deze interventie is relatief eenvoudig. De gemeente en UWV zijn positief over de samenwerking en resultaten.

Opzet van de interventie

Hoe gaan gemeente en UWV te werk? De ambtenaren van de gemeente werken samen met medewerkers van UWV. UWV selecteert en nodigt mensen uit bij wie de WW-uitkering binnen 5 á 6 maanden eindigt. Deze mensen worden uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst met medewerkers van UWV en de gemeente.

Wat houdt de informatiebijeenkomst in? Tijdens de bijeenkomst wordt informatie gegeven over het vinden van werk en de bijstand: de rechten, plichten en hoogte van de uitkering. De hoofdboodschap is: 'Voorkom dat je in de bijstand terecht komt'. Aanvullend hierop is er informatie over vacatures, effectief solliciteren en begeleiding bij sollicitaties. Ook worden mensen alvast gescreend of ze wel recht hebben op bijstand. De mensen die recht op bijstand hebben, krijgen intensieve coaching van UWV vanaf 3 maanden voor het einde van de WW-uitkering.

Wat houdt de intensieve coaching van UWV in? In plaats van één sollicitatie per week, gaan mensen 10 sollicitaties per week doen. Daarbij is er extra hulp bij vacatures zoeken, opstellen van hun CV, schrijven van sollicitatiebrieven en wordt advies gegeven over het gebruik van social media en hoe zich te profileren.

Sinds wanneer? Sinds 2008. Het is een gezamenlijk initiatief van UWV en gemeente 's-Hertogenbosch.

De ervaringen zijn positief

- De gemeente en UWV vinden de interventie succesvol. De helft van de mensen die de bijeenkomst volgen en mogelijk recht op bijstand hebben, dan wel intensieve dienstverlening ontvangen, vraagt geen bijstand aan.
- De samenwerking tussen UWV en de gemeente gaat steeds beter. De werkwijze is ook door andere gemeenten in de regio opgepakt.

Tabel 3.4 Gerealiseerde en voorspelde doorstroompercentage, 's-Hertogenbosch, 2014

Buurt/woonkern/woonwijk ^a	Gerealiseerde doorstroompercentage (A)	Voorspelde doorstroompercentage (B)	Vershil B -/- A	Sociaal-economische status (wijk)
1 VINKEL EN BUITENGEBIED WEST	3,8%	8,1%	4,3%	Gemiddeld
2 ORTHEN	6,2%	9,5%	3,3%	Laag
3 DE AAWIJK	4,7%	7,6%	3,0%	Gemiddeld
4 BUURT 63	1,1%	4,0%	2,9%	Hoog
5 KRUISKAMP II	4,3%	7,2%	2,8%	Gemiddeld
6 LANDELIJK GEBIED ENGELEN	0,0%	2,5%	2,5%	Hoog
7 ROSMALEN-NOORD	2,1%	4,1%	2,1%	Hoog
8 GRAAFSEWIJK III	6,7%	8,7%	2,0%	Laag
9 NULAND EN OMGEVING	3,9%	5,9%	2,0%	Gemiddeld
10 DEN BOSCH CENTRUM I	4,9%	6,8%	1,9%	Gemiddeld
11 ROSMALEN	3,3%	5,0%	1,6%	Gemiddeld
12 DEUTEREN	6,6%	8,2%	1,6%	Gemiddeld
13 DE HAREN E.O.	7,1%	8,3%	1,1%	Gemiddeld
14 LANDELIJK GEBIED EMPEL	2,9%	4,0%	1,1%	Hoog
15 MAASPOORT 2	5,6%	6,5%	0,9%	Gemiddeld
16 ZUID I	6,1%	6,8%	0,7%	Gemiddeld
17 HINTHAM	5,9%	6,4%	0,5%	Gemiddeld
18 DE MUNTEL	6,7%	7,0%	0,3%	Gemiddeld
19 SPARRENBURG	5,7%	5,7%	0,0%	Gemiddeld

a) Buitengebied ten noordwesten van Nuland, ten oosten en noorden van Vinkel, De Herven, De Rietvelden, Kruisstraat, Molenhoek en Maliskamp zijn niet weergegeven i.v.m. te weinig waarnemingen. Indicatieve wijk-/buurtnaam van een postcodegebied.

Vermoedelijk succesvolle interventie

De gemeente 's-Hertogenbosch vindt dat de informatiebijeenkomsten en de intensieve coaching succesvol zijn en de instroom in de bijstand beperken. Is dat succes ook aan de doorstroomcijfers te zien?

Vermoedelijk wel, uit tabel 3.2 blijkt namelijk dat het doorstroompercentage bijna 2 procentpunt lager is dan verwacht. Kijken we in tabel 3.4 naar de doorstroompercentages in 's-Hertogenbosch op het niveau van woonwijken, dan zien we dat in bijna elke wijk de werkelijke doorstroom lager is dan het verwachte percentage. Bovenaan in de tabel staat de wijk waar het verschil tussen het gerealiseerde en voorspelde doorstroompercentage het grootst is. Opvallend is het vaak grote positieve verschil tussen voorspelling en realisatie.

Het vaak grote verschil tussen de voorspelde en werkelijke doorstroom in deze wijken is een aanwijzing dat de gemeente er in slaagt om de bijstandsinstroom te beperken. Naar onze schatting komen hierdoor bij 's-Hertogenbosch jaarlijks circa 100 á 140 mensen minder in de bijstand terecht. Dat is een beperking van de doorstroom met 30 á 40%. Andere gemeenten die werken met vergelijkbare interventies laten echter soms minder gunstige resultaten zien. De opzet van de interventies verschilt vaak. Soms worden er bij die gemeenten wel informatiebijeenkomsten georganiseerd, maar is er geen intensieve coaching. Aanvullend onderzoek naar de inhoud en het effect van interventies is daarom aan te raden.

In de volgende paragraaf gaan we wat dieper in op de doorstroom in de G4. Met het model kan tot op wijkniveau inzicht gegeven worden op de verschillen tussen voorspelde en werkelijke doorstroom.

3.5. Doorstroom in de G4 gemeenten

Op wijkniveau vinden we in Amsterdam, 's-Gravenhage, Rotterdam en Utrecht (de G4) grote verschillen in de doorstroompercentages. Het gebruikte model geeft vaak een goede voorspelling voor de grote woonwijken in de G4, doordat ongeveer een kwart van de gegevens afkomstig zijn van deze gemeenten (zie box 3.3). In bijlage 3 staan de resultaten voor alle wijken in de G4 van de vergelijking van de voorspelde en de werkelijke doorstroom. In deze paragraaf gaan we in op een de resultaten en oorzaken voor een aantal voorbeelden per wijk of buurt in deze gemeenten.

Box 3.3. Het voorspellen van de doorstroom naar de bijstand met een regressiemodel

Model past het best bij de grote gemeenten

Voor de analyses van de doorstroom gebruiken we een regressiemodel dat gebaseerd is op de doorstroomgegevens in de gemeenten. Een model voor alle gemeenten past echter beter bij de grootste 4 gemeenten (G4) dan bij de (veel) kleinere gemeenten. Dat komt onder meer doordat de meeste gegevens van de grootste gemeenten komen. In de 4 grootste gemeenten (1% van de gemeenten) is 24% van alle doorstroom van de WW naar de bijstand. Het geschatte model wordt dan ook sterk bepaald door de kenmerken die voor grote gemeenten van belang zijn voor de doorstroom. In de wijken van de G4 met een lage sociaaleconomische status zijn de doorstroompercentages zeer hoog (10 tot 20%). De sociaaleconomische status is bij grote steden een belangrijk model, maar heeft bij de kleine gemeenten minder invloed op de doorstroom.

In kleine gemeenten heeft het type huishouden relatief groot effect op de doorstroom

Bij gemeenten met minder dan 50.000 inwoners voorspelt het model voor alle gemeenten de doorstroom minder goed dan bij de G4. In kleine gemeenten wordt de doorstroom sterker verklaard uit de samenstelling van het huishouden (alleenstaand, samenwonend of alleenstaande ouder met kind(eren)) dan in de grote gemeenten. Een werkloze alleenstaande ouder heeft in de kleine gemeenten bijna 5,5 maal meer kans om naar de bijstand door te stromen dan een samenwonende werkloze. In de grotere steden is dat verschil veel minder groot (3,5 maal). Ook ontbreken vaak de (grote) woonwijken met een lage sociaaleconomische status en woont het overgrote deel van de WW-populatie in wijken met een gemiddelde sociale status. Daarnaast zijn waarschijnlijk de zogenoemde 'zachte factoren' in kleine gemeenten van relatief groot belang bij de doorstroom. Het gaat bijvoorbeeld om factoren als sociale cohesie, sociale controle, arbeidsethos en betrokkenheid van lokale werkgevers bij de bevolking. Deze zachte kenmerken zijn echter lastig te meten en in het model op te nemen. Maar mogelijk zijn het juist de zachte kenmerken die een belangrijk deel van het verschil tussen grote en kleine gemeenten kunnen verklaren.

Model is benadering van de werkelijkheid

Omdat de gegevens van de grootste gemeenten overheersen in een algemeen model voor alle gemeenten, zijn twee aparte modellen geschat: één voor de gemeenten vanaf 50.000 inwoners en één voor gemeenten tot 50.000 inwoners. Een model blijft echter een benadering van de werkelijkheid: het model geeft op basis van een beperkt aantal verklarende variabelen een schatting van de individuele kans op doorstroom. Op lokaal niveau, in kleine gemeenten, in wijken en buurten, kunnen er relevante kenmerken zijn die tot een andere werkelijkheid leiden. Op totaalniveau geven dergelijke lokaal relevante kenmerken vaak geen significante bijdrage aan het model en blijven mede hierdoor buiten het model.

Is de vergelijking van gemeenten op basis van een verklaringsmodel dan wel zinvol? Ja een (eenvoudig) model biedt mogelijkheden voor nader onderzoek, mits er in de beoordeling van de uitkomsten rekening gehouden wordt met bijzondere omstandigheden in gemeenten, in wijken of buurten. Hierbij kan gedacht worden aan veel of juist weinig geschikte banen in de directe omgeving en bijzondere kenmerken van de bevolking en/of werkgelegenheid.

Meerdere oorzaken voor hoge doorstroompercentage

Voor het hoge doorstroompercentage van de WW-populatie in Amsterdam, 's-Gravenhage en Rotterdam zijn diverse verklaringen: het grote aandeel alleenstaanden (vooral in Amsterdam), alleenstaande ouders met kind(eren), laagopgeleiden (vooral in 's-Gravenhage en Rotterdam) en het grote aandeel dat woont in wijken met een lage sociaaleconomische status. In Utrecht zijn juist relatief veel WW'ers hoogopgeleid en woonachtig in wijken met een hoge sociale status. Dit drukt het doorstroompercentage in deze

gemeente. In zowel Amsterdam als Utrecht floreert de economie en is de werkgelegenheid in de afgelopen jaren sterk gegroeid. Deze steden groeien veel sterker dan de 's-Gravenhage en Rotterdam. Het economische succes van Amsterdam en Utrecht komt echter vooral ten goede aan hoogopgeleide werkenden, laagopgeleiden en (langdurig) werklozen profiteren hier beduidend minder van⁹.

Tabel 3.5 Gerealiseerde en voorspelde doorstroompercentage, G4 gemeenten, 2014

Gemeente buurt/woonkern/woonwijk ^a	Gerealiseerde doorstroom- percentage (A)	Voorspelde doorstroom- percentage (B)	Verskil B - / - A	Sociaal- economische status (wijk)
Amsterdam				
1 MUSEUMKWARTIER	2,8%	3,8%	1,0%	Hoog
2 NIEUWE PIJP	7,2%	7,4%	0,3%	Gemiddeld
3 BIJLMER OOST (E,G,K)	13,5%	14,4%	0,9%	Laag
Totaal	9,4%	8,8%	-0,6%	
s-Gravenhage				
1 KIJKDUIN	4,2%	4,5%	0,3%	Hoog
2 HOUTWIJK	8,9%	7,4%	-1,5%	Gemiddeld
3 SCHILDERSBUURT-WEST	13,6%	16,5%	3,0%	Laag
Totaal	11,2%	9,6%	-1,6%	
Rotterdam				
1 KRALINGSE BOS	3,1%	4,8%	1,6%	Hoog
2 LISKWARTIER	7,7%	7,9%	0,2%	Gemiddeld
3 OUDE NOORDEN	13,7%	12,7%	-1,0%	Laag
Totaal	9,6%	10,2%	0,5%	
Utrecht				
1 UTRECHT LEIDSCHER RIJN	3,7%	4,3%	0,5%	Hoog
2 STERRENWIJK	6,3%	7,3%	1,1%	Gemiddeld
3 NECKARDREEF	10,5%	11,4%	0,9%	Laag
Totaal	6,5%	6,4%	-0,1%	

a) Indicatieve wijk-/buurtnaam van een postcodegebied; drie wijken per gemeenten die illustratief zijn voor verschillen in sociaal-economische status van de wijken, overige gegevens staan in bijlage 3.

Grote verschillen tussen wijken

In tabel 3.5 is te zien dat er een groot verschil is in de doorstroom tussen de wijken/buurtten met een verschillende sociaaleconomische status. Het gaat in deze tabel om voorbeelden waarbij de voorspelling redelijk overeenkomst met de realisatie. Soms is het verschil tussen voorspelde en gerealiseerde doorstroom groot, voorbeelden daarvan zijn te zien in bijlage 3.

In tabel 3.5 is duidelijk te zien dat de doorstroompercentages sterk toenemen naarmate de sociaaleconomische status lager is.

Grote verschillen tussen voorspelde en gerealiseerde doorstroom kunnen aanleiding zijn voor nader kwantitatief of kwalitatief onderzoek. Voor de cijfers op wijkniveau geldt dat bijzondere lokale omstandigheden invloed hebben op de werkelijke doorstroom. Het is dus niet zo dat elk (klein) verschil tussen voorspelde en gerealiseerde doorstroom toe te schrijven is aan doelmatige succesvolle interventies van de gemeente of aan het ontbreken van die interventies.

Samenhang met afkomst

Tabel 3.6 is illustratief voor de invloed van de sociaaleconomische status op de doorstroom. Deze tabel geeft de doorstroompercentages in de G4-gemeenten bij WW'ers met een hbo/bachelor-opleiding en leeftijd, achtereenvolgens in wijken met een lage en in wijken met een hoge sociaaleconomische status. In de tabel is te zien dat bij de hbo'ers die wonen in de wijken met een lage sociale status, het doorstroompercentage 2,2 maal hoger is dan bij de hbo'ers die wonen in de wijken met een hoge sociale status. Ook na correctie voor andere persoonskenmerken (zoals het type huishouden, geslacht, en beroepsgroep), blijft het verschil een factor 2,2. Bij mensen met ander opleidingsniveau zijn er vergelijkbare verschillen, alleen bij WW'ers met een basisopleiding is er geen verschil. Bekend is dat het aandeel mensen met een niet-westerse afkomst hoog is in woonwijken met een lage sociaaleconomische status (60 á 85%)¹⁰, terwijl dat aandeel in de wijken met een hoge sociale status laag is (8 á 15%).

Het overgrote deel van de mensen met een WW-uitkering in de wijken met een lage sociale status is van niet-westerse afkomst. Onderzoek van het SCP toont aan dat mensen met een niet-westerse afkomst

⁹ Buitelaar, E. et al (2016). *De verdeelde triomf*. Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag

¹⁰ CBS Statline <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82245NED&D1=0,63,65,72&D2=0-80,626-686,824-888,918,925-932,4169,4224,4248,4485,4512&HDR=T&STB=G1&VVW=T>

minder kans maken bij sollicitaties¹¹. Uit ander onderzoek blijkt dat er een sterke samenhang is tussen het hoge aandeel inwoners met een niet-westerse achtergrond en lage netto participatie en een groter beroep op de bijstand¹². Genoemde onderzoeken en de resultaten in tabel 3.6 maken het aannemelijk het hoge doorstroompercentage van WW'ers in de wijken met een lage sociaaleconomische status samenhangt met hun veelal niet-westerse afkomst.

Een ruime arbeidsmarkt voor veel beroepsgroepen, concurrentie van forensen en studenten en minder gunstige zachte kenmerken in grote steden (de eerder genoemde sociale cohesie, sociale controle, arbeidsethos), dragen verder bij aan de grotere kans om na de WW in de bijstand terecht te komen.

Tabel 3.6 Doorstroompercentage van WW'ers met een hbo/bachelor opleiding, naar sociale status van de woonwijk, G4-gemeenten 2014 (N=7.961)^a

Sociale status	Leeftijd	Doorstroompercentage
Wijken met een lage sociaaleconomische status	tot 25 jaar	6,9%
	25 tot 35 jaar	8,3%
	35 tot 45 jaar	7,4%
	45 tot 55 jaar	11,8%
	55 en ouder	11,0%
	Totaal	8,7%
Wijken met een hoge sociaaleconomische status	tot 25 jaar	1,9%
	25 tot 35 jaar	2,9%
	35 tot 45 jaar	2,7%
	45 tot 55 jaar	6,4%
	55 en ouder	8,4%
	Totaal	3,9%

a) In wijken met lage sociale status 3.383 personen en in wijken met hoge sociale status 4.578 personen.

3.6. Conclusies en aanbevelingen

Uit dit onderzoek blijkt dat de hoge doorstroompercentages bij de meeste grote gemeenten, grotendeels verklaard worden door persoonskenmerken van de WW-populatie in die gemeenten. De samenstelling van de WW-populatie in grote gemeenten is vaak ongunstig voor de doorstroom: een groot aandeel alleenstaanden en een groot aandeel dat woont in wijken met een lage sociale status. In sommige gemeenten is een groot deel van de werklozen laag opgeleid. Economische krimp speelt in de helft van de gemeenten met een hoog doorstroompercentage nog een (kleine) aanvullende rol op de doorstroom naar de bijstand.

In de meeste kleine gemeenten is het doorstroompercentage laag, dit is grotendeels het gevolg van de gunstige samenstelling van de populatie WW'ers: relatief weinig alleenstaanden, vrijwel geen inwoners van wijken met een lage sociale status, een groot aandeel dat middelbaar of hoog opgeleid is en een groot aandeel dat een beroep heeft met een goede kans op werk. Daarnaast dragen waarschijnlijk zachte factoren, zoals sociale cohesie, sociale controle en een hoog arbeidsethos, bij aan de lage doorstroom.

Een verklaringsmodel biedt mogelijkheden bij onderzoek naar de doorstroom in gemeenten en het effect van doorstroom beperkende interventies. De econometrische modellen hebben beperkingen, maar kunnen een geschikt hulpmiddel zijn om de doorstroom van de WW naar de bijstand te analyseren.

In een aantal gemeenten zoals 's-Hertogenbosch, wordt met interventies de doorstroom van WW naar bijstand beperkt. Diverse gemeenten werken met vergelijkbare interventies of experimenteren er mee. De ervaringen van gemeenten met deze interventies en experimenten verdienen de aandacht van alle gemeenten. Succesvolle interventies en samenwerking tussen gemeenten en UWV kunnen ook in andere gemeenten ingevoerd worden. Wellicht kunnen kennis over de opzet van interventies, de resultaten en ervaringen, helpen bij het introduceren van de juiste interventie. Effectieve interventies kunnen immers een bijdrage leveren aan het verminderen van het beroep op uitkeringen en het terugleiden van werklozen naar de arbeidsmarkt.

¹¹ Andriessen, I., et al (2015). *Op afkomst afgewezen*. Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag.

¹² Soede, A., Versantvoort, M. *Verdelen op niveaus*. Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag

---

Afkortingen

Abw	Algemene bijstandswet
AO-uitkering	Arbeidsongeschiktheidsuitkering
AOW	Algemene Ouderdomswet
IAOW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IAOZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
IOW	Inkomensvoorziening Oudere Werklozen. De IOW is een tijdelijke uitkering op bijstandsniveau na afloop van het recht op werkloosheidsuitkering (onder voorwaarden, o.a. 60 jaar of ouder op de 1 ^{ste} werkloosheidsdag). De IOW vervalt per 1 juli 2016.
ROA	Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
SES	Sociaaleconomische status
WW	Werkloosheidswet
WW-dagloon	Het dagloon voor werkloosheid, waarop de WW-uitkering gebaseerd is
WWB	Wet Werk en Bijstand
WIJ	Wet investeren in jongeren
WWZ	Wet Werk en Zekerheid
ZW	Ziektewet

Literatuur

Buitelaar, E. et al (2016). De verdeelde triomf. Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag

Gemeente Delft (2015) *Kerncijfers gemeente Delft*

Divosa (2015). *Divosa-monitor factsheet: In- en uitstroom uit de bijstand 2014*, Divosa Utrecht

Soede, A., et al (2014). *Verdelen op niveaus*. Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag

UWV (2014). *Na de WW in de bijstand, de doorstroom van WW naar bijstand per gemeente tot en met 2015*. UWV, Amsterdam.

Divosa (2014). *Divosa-monitor factsheet: In- en uitstroom uit de bijstand 2013*, Divosa Utrecht

Divosa (2013). *Divosa-monitor factsheet: In- en uitstroom uit de bijstand 2012*. Divosa, Utrecht.

Knol, F. et al (2012). *Statusontwikkeling van wijken in Nederland 1998-2010*. Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag

UWV (2012). *Doorstroom van WW naar bijstand 2001-2012*. UWV, Amsterdam.

UWV (2009). *Prognose doorstroom van de WW naar de Bijstand*. UWV, Amsterdam

UWV (2008). *Doorstroom van WW naar WWB 2006-2008*. UWV, Amsterdam

UWV (2007). *Doorstroom van WW naar bijstand (WWB), 2003-2010*. UWV Amsterdam.

Begrippen en definities

- Arbeidsethos** De vanuit een persoonlijke ethiek voortspruitende wil om te werken. Het geeft aan met hoeveel inzet iemand de taken, waarvoor iemand verantwoordelijk is, uitvoert. Het arbeidsethos kan per mens, per bedrijf en per functie verschillen. Arbeidsethos is niet goed te meten; er bestaat geen eenheid van arbeidsethos. Er zijn wel onderzoeken naar ziekteverzuim en arbeidsproductiviteit. Bekende factoren die het arbeidsethos beïnvloeden zijn extrinsiek van aard, zoals beloning en bestraffing. Andere factoren zijn hoe boeiend het werk zelf is, en ten slotte is het van belang in hoeverre men andere prioriteiten in het leven heeft. Bron: Wikipedia.
- Bijstand** Bijstand en bijstandsuitkeringen zijn sociale voorzieningen voor mensen die niet in hun eigen onderhoud kunnen voorzien. De bijstandswetten worden door de gemeenten uitgevoerd. De meest voorkomende bijstandsuitkering is de uitkering op grond van de Wet Werk en Bijstand (WWB). De overige bijstandsregelingen zijn: Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) de Wet investeren in jongeren (WIJ, van 1 oktober 2009 en 1 januari 2012) en de Algemene bijstandswet (Abw, tot 1 januari 2004). In dit onderzoek naar de doorstroom van de WW naar de bijstand zijn meegeteld de bijstandsuitkeringen AbW, WWB, IAOW en WIJ, aan personen tot 65 jaar of de AOW-leeftijd.
- Beroepsgroep** De beroepsgroepen die in deze publicatie genoemd zijn, zijn een clustering van diverse van beroepen volgens de ROA-indeling. Het voor de indeling gebruikte beroep is het eerste beroep dat de werkloze opgeeft voor bemiddeling. De meeste mensen zoeken werk in dezelfde beroepsgroep als zij voor werkloosheid werkten.
- Doorstroom van WW naar bijstand** Een persoon die na het beëindigen van de WW-uitkering daarop aansluitend een bijstandsuitkering ontvangt (in de publicatie kortweg *doorstroom* genoemd) NB. De doorstroom is geteld indien de einddatum van de WW-uitkering valt in een tijdvak van 31 dagen voor de ingangsdatum van de bijstand t/m 92 dagen na de ingangsdatum van de bijstand.
- Sectoren** Een werkgever is voor de uitvoering van een aantal sociale verzekeringswetten verplicht aangesloten bij een sector. De indeling van een werkgever bij een sector is afhankelijk van de (voornaamste) activiteiten van de werkgever en wordt bepaald door de belastingdienst.
- SES** De sociaaleconomische status (van een woonwijk), dit is in deze publicatie een statusscore die het SCP berekent. Deze score geeft aan wat de sociale status van een wijk is, in vergelijking met andere wijken in Nederland. Met de sociale status bedoelen we hier niet het aanzien of de populariteit van een wijk. De sociale status van een wijk is afgeleid van een aantal kenmerken van de mensen die er wonen: hun opleiding, inkomen en positie op de arbeidsmarkt. Informatie over de statusscore staat in bijlage 5.
- Sociale cohesie** Sociale cohesie duidt op de samenhang in een maatschappij. Sociale cohesie wordt ook wel omschreven als de 'kleefkracht' in een maatschappij die deze bij elkaar houdt. De sociale cohesie komt voort uit de wederzijdse afhankelijkheid of het eigenbelang van mensen, hun gedeelde waarden en normen maar ook uit dwang of macht. Sociale cohesie bestaat op micro- en macroniveau. Op microniveau zien we (sociale) cohesie binnen het gezin, de familie, de vriendenkring. Op een iets hoger niveau bestaat sociale cohesie binnen verenigingen, kerkgenootschappen en dergelijke. Ook op het niveau van de maatschappij zien we sociale cohesie, vooral binnen uniculturele (één cultuur) samenlevingen. Binnen een dergelijke samenleving delen mensen dezelfde taal, dialect, geschiedenis, gewoonten enzovoort, dat zorgt voor een zekere mate van sociale cohesie: men identificeert zich met elkaar en/of voelt zich verbonden. Bron: Wikipedia.
- Statusscore** Score van de sociaaleconomische status, berekend door het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP). Informatie over de statusscore staat in bijlage 5.

Bijlage I Doorstroom van WW naar bijstand per gemeente

Cijfers voor 2015 t/m 2017 zijn geraamd. Voor de raming van de doorstroom per gemeente is gebruik gemaakt van de WW-prognose voor de jaren 2015 t/m 2017.

Aantallen die kleiner dan 10 zijn, zijn niet weergegeven (weergegeven als < 10).

Tabel Doorstroom, aantal en percentage per gemeente

Gemeente	Doorstroom (aantal)				Doorstroom (percentage)			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Aa en Hunze	47	48	47	46	6,7%	6,4%	6,5%	6,4%
Aalburg	< 10	< 10	< 10	< 10	2,5%	2,4%	2,4%	2,4%
Aalsmeer	23	26	24	24	3,1%	3,5%	3,4%	3,4%
Aalten	29	33	31	31	3,9%	4,2%	4,1%	4,1%
Achtkarspelen	59	64	61	61	5,0%	4,9%	4,9%	4,9%
Alblasserdam	25	28	26	26	6,4%	6,4%	6,4%	6,4%
Albrandswaard	18	18	17	17	3,4%	3,3%	3,3%	3,3%
Alkmaar	186	170	170	160	5,9%	5,4%	5,6%	5,5%
Almelo	189	190	190	190	7,0%	6,5%	6,7%	6,6%
Almere	525	520	500	500	7,0%	6,8%	6,9%	6,9%
Alphen aan den Rijn	155	160	160	150	5,5%	5,6%	5,6%	5,6%
Alphen-Chaam	< 10	< 10	< 10	< 10	2,0%	1,9%	1,9%	1,9%
Ameland	< 10	< 10	< 10	< 10	1,7%	1,5%	1,6%	1,6%
Amersfoort	249	260	250	250	5,4%	5,4%	5,4%	5,4%
Amstelveen	72	78	75	74	3,9%	3,9%	3,9%	3,9%
Amsterdam	2.547	2.540	2.450	2.420	9,4%	9,2%	9,3%	9,3%
Apeldoorn	273	300	280	280	5,9%	6,1%	6,1%	6,1%
Appingedam	35	37	37	36	7,6%	7,1%	7,3%	7,2%
Arnhem	483	500	480	470	8,6%	8,3%	8,4%	8,3%
Assen	190	230	220	220	9,3%	9,9%	9,7%	9,8%
Asten	18	22	20	20	3,4%	3,6%	3,6%	3,6%
Baarle-Nassau	< 10	< 10	< 10	< 10	4,4%	5,1%	4,9%	5,0%
Baarn	30	26	26	26	4,8%	4,5%	4,6%	4,5%
Barendrecht	57	61	60	59	5,3%	5,1%	5,2%	5,1%
Barneveld	45	50	46	46	4,0%	4,5%	4,4%	4,4%
Bedum	27	22	23	22	8,6%	7,1%	7,6%	7,4%
Beek	22	25	24	24	4,9%	5,0%	5,0%	5,0%
Beemster	< 10	< 10	< 10	< 10	3,0%	3,1%	3,1%	3,1%
Beesel	21	22	21	21	4,7%	4,8%	4,7%	4,7%
Bellingwedde	19	15	16	15	6,8%	5,6%	6,0%	5,8%
Berg en Dal	51	61	57	57	5,1%	5,6%	5,4%	5,5%
Bergeijk	11	12	11	11	2,4%	2,5%	2,4%	2,4%
Bergen (L.)	13	14	13	13	3,2%	3,1%	3,1%	3,1%
Bergen (NH.)	15	18	17	17	2,9%	3,5%	3,3%	3,4%
Bergen op Zoom	141	150	150	150	6,0%	5,6%	5,7%	5,7%
Berkelland	42	48	46	46	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%
Bernheze	20	19	19	19	2,5%	2,3%	2,3%	2,3%
Best	34	36	34	34	3,9%	4,1%	4,1%	4,1%
Beuningen	47	56	52	52	6,2%	6,8%	6,6%	6,7%
Beverwijk	78	76	75	74	6,3%	5,8%	6,0%	6,0%
Bildt het	18	20	19	19	4,8%	5,4%	5,2%	5,2%
Binnenmaas	22	24	23	23	3,6%	4,1%	4,0%	4,0%
Bladel	16	18	17	17	3,7%	3,8%	3,7%	3,8%
Blaricum	< 10	< 10	< 10	< 10	2,8%	3,4%	3,2%	3,2%
Bloemendaal	13	14	14	13	4,2%	3,9%	4,0%	4,0%

Gemeente	Doorstroom (aantal)				Doorstroom (percentage)			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Bodegraven-Reeuwijk	31	30	30	29	4,3%	4,0%	4,1%	4,1%
Boekel	< 10	< 10	< 10	< 10	2,0%	2,3%	2,2%	2,2%
Borger-Odoorn	50	58	57	56	5,7%	5,6%	5,6%	5,6%
Borne	30	30	29	29	4,4%	4,3%	4,4%	4,4%
Borsele	27	30	29	28	5,6%	5,3%	5,4%	5,4%
Boxmeer	32	32	33	32	4,5%	3,8%	4,0%	3,9%
Boxtel	50	50	49	48	5,3%	5,0%	5,1%	5,1%
Breda	329	340	330	320	5,7%	5,5%	5,6%	5,6%
Brielle	13	15	15	14	3,5%	3,7%	3,6%	3,6%
Bronckhorst	39	44	41	41	4,2%	4,4%	4,4%	4,4%
Brummen	31	32	30	30	5,3%	5,6%	5,5%	5,5%
Brunssum	52	59	56	56	5,4%	5,4%	5,4%	5,4%
Bunnik	15	15	14	14	5,1%	5,1%	5,1%	5,1%
Bunschoten	12	18	16	16	2,7%	3,3%	3,1%	3,1%
Buren	28	30	29	28	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%
Capelle aan den IJssel	182	180	180	170	8,4%	8,6%	8,5%	8,5%
Castricum	17	20	18	18	2,9%	3,2%	3,1%	3,2%
Coevorden	63	63	62	61	5,5%	5,1%	5,2%	5,2%
Cranendonck	12	15	14	14	2,2%	2,5%	2,4%	2,5%
Cromstrijen	< 10	11	10	10	3,5%	4,2%	3,9%	4,0%
Cuijk	27	34	31	32	3,5%	4,1%	3,9%	4,0%
Culemborg	44	43	41	41	5,1%	5,0%	5,0%	5,0%
Dalfsen	30	35	32	32	3,8%	4,3%	4,1%	4,2%
Dantumadiel	40	50	48	47	5,9%	6,0%	5,9%	5,9%
De Bilt	34	36	34	34	3,9%	3,8%	3,8%	3,8%
De Fryske Marren	82	89	84	84	4,9%	5,2%	5,1%	5,1%
De Marne	11	10	10	10	3,6%	3,1%	3,3%	3,2%
De Ronde Venen	55	57	55	54	5,7%	5,8%	5,7%	5,7%
De Wolden	29	29	28	28	4,3%	4,1%	4,2%	4,2%
Delft	242	240	230	230	10,4%	10,0%	10,1%	10,1%
Delfzijl	77	81	78	77	8,7%	8,4%	8,5%	8,5%
Den Helder	96	109	100	100	6,8%	7,5%	7,3%	7,4%
Deurne	28	32	31	30	3,0%	3,1%	3,1%	3,1%
Deventer	256	250	240	240	7,2%	6,9%	7,0%	7,0%
Diemen	48	51	50	49	7,1%	6,9%	7,0%	6,9%
Dinkelland	18	20	18	18	2,5%	2,7%	2,6%	2,7%
Doesburg	33	28	29	28	8,7%	7,0%	7,6%	7,4%
Doetinchem	103	110	110	110	5,8%	5,7%	5,7%	5,7%
Dongen	25	25	25	24	3,1%	2,9%	3,0%	3,0%
Dongeradeel	43	46	47	46	5,4%	4,7%	4,9%	4,8%
Dordrecht	311	350	330	330	8,1%	8,4%	8,3%	8,3%
Drechterland	14	12	12	12	3,0%	2,5%	2,7%	2,6%
Drimmelen	13	15	14	14	2,0%	2,1%	2,1%	2,1%
Dronten	64	68	66	65	5,2%	5,0%	5,1%	5,0%
Druten	29	34	30	31	5,1%	6,1%	5,8%	5,9%
Duiven	52	56	54	54	6,3%	6,1%	6,2%	6,2%
Echt-Susteren	34	35	34	33	3,8%	3,5%	3,6%	3,5%
Edam-Volendam	28	26	25	25	4,3%	4,4%	4,3%	4,3%
Ede	121	130	130	120	4,5%	4,6%	4,6%	4,6%
Eemnes	< 10	< 10	< 10	< 10	2,4%	2,3%	2,4%	2,4%
Eemsum	33	41	39	38	7,1%	7,4%	7,3%	7,4%
Eersel	< 10	< 10	< 10	< 10	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Eijsden-Margraten	24	23	23	22	4,3%	3,9%	4,0%	4,0%
Eindhoven	469	480	470	460	6,1%	5,8%	5,9%	5,8%
Elburg	25	29	27	27	4,0%	4,3%	4,2%	4,2%
Emmen	273	320	310	300	6,0%	6,1%	6,0%	6,1%

Gemeente	Doorstroom (aantal)				Doorstroom (percentage)			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Enkhuizen	37	39	38	37	6,2%	5,8%	6,0%	5,9%
Enschede	423	400	390	390	7,8%	7,3%	7,5%	7,4%
Epe	40	44	42	42	4,7%	4,8%	4,8%	4,8%
Ermelo	20	23	22	22	3,5%	3,9%	3,8%	3,8%
Etten-Leur	75	75	72	71	5,2%	5,2%	5,2%	5,2%
Ferwerderadiel	15	14	14	14	4,9%	4,4%	4,6%	4,5%
Franekeradeel	39	46	43	43	5,5%	6,0%	5,9%	5,9%
Geertruidenberg	41	44	43	43	6,3%	6,0%	6,1%	6,1%
Geldermalsen	17	18	17	17	2,9%	2,9%	2,9%	2,9%
Geldrop-Mierlo	65	64	64	63	5,7%	5,0%	5,2%	5,1%
Gemert-Bakel	23	23	23	22	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%
Genneep	13	14	13	13	2,6%	2,4%	2,5%	2,5%
Giessenlanden	10	13	12	12	4,0%	4,8%	4,5%	4,6%
Gilze en Rijen	43	46	43	43	5,6%	5,7%	5,7%	5,7%
Goeree-Overflakkee	42	39	40	38	4,9%	4,1%	4,3%	4,3%
Goes	73	79	76	75	7,4%	7,3%	7,3%	7,3%
Goirle	30	35	33	33	5,0%	5,3%	5,2%	5,2%
Gooise Meren	77	76	74	73	5,6%	5,5%	5,5%	5,5%
Gorinchem	69	74	72	71	6,6%	6,4%	6,4%	6,4%
Gouda	173	190	180	180	8,6%	9,1%	8,9%	9,0%
Grave	23	22	22	21	5,9%	5,3%	5,5%	5,5%
Gravenhage 's-	1.962	2.080	2.000	1.980	11,2%	11,2%	11,2%	11,2%
Groningen	602	640	620	610	9,9%	9,8%	9,9%	9,9%
Grootegast	24	22	22	22	6,1%	5,2%	5,5%	5,4%
Gulpen-Witterm	15	19	17	17	3,9%	4,6%	4,4%	4,5%
Haaksbergen	39	39	38	37	5,3%	5,3%	5,3%	5,3%
Haaren	10	11	11	10	3,5%	3,1%	3,3%	3,2%
Haarlem	260	270	260	260	5,7%	5,7%	5,7%	5,7%
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	< 10	< 10	< 10	< 10	5,0%	5,7%	5,5%	5,5%
Haarlemmermeer	162	160	160	150	4,3%	4,4%	4,3%	4,4%
Halderberge	35	35	35	34	3,8%	3,5%	3,6%	3,5%
Hardenberg	83	92	88	87	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%
Harderwijk	79	85	81	80	5,9%	6,1%	6,0%	6,0%
Hardinxveld-Giessendam	10	11	10	10	3,0%	3,5%	3,3%	3,4%
Haren	25	30	27	28	6,5%	7,5%	7,1%	7,3%
Harlingen	33	32	32	31	5,9%	5,3%	5,5%	5,4%
Hatterm	15	18	17	17	4,6%	5,0%	4,9%	4,9%
Heemskerk	60	69	64	64	6,8%	7,5%	7,2%	7,3%
Heemstede	19	21	20	20	4,0%	4,3%	4,2%	4,2%
Heerde	11	11	11	11	2,2%	2,1%	2,1%	2,1%
Heerenveen	109	120	120	110	6,2%	6,2%	6,2%	6,2%
Heerhugowaard	59	59	56	56	4,1%	4,2%	4,2%	4,2%
Heerlen	250	240	240	230	7,5%	6,9%	7,1%	7,1%
Heeze-Leende	13	13	13	12	3,8%	3,3%	3,4%	3,4%
Heiloo	18	18	17	17	4,0%	4,1%	4,1%	4,1%
Hellendoorn	45	45	43	43	3,8%	3,8%	3,8%	3,8%
Hellevoetsluis	82	89	85	84	7,5%	7,6%	7,5%	7,5%
Helmond	187	190	190	180	5,2%	4,9%	5,0%	4,9%
Hendrik-Ido-Ambacht	28	31	30	30	4,5%	4,6%	4,5%	4,5%
Hengelo	200	190	190	190	6,9%	6,6%	6,7%	6,6%
Hertogenbosch 's-	241	250	240	240	4,7%	4,6%	4,7%	4,6%
Heumen	20	18	17	17	5,1%	4,9%	5,0%	5,0%
Heusden	54	50	49	48	4,3%	3,9%	4,1%	4,0%
Hillegom	36	39	36	36	5,2%	5,8%	5,6%	5,7%
Hilvarenbeek	< 10	< 10	< 10	< 10	1,8%	1,7%	1,7%	1,7%
Hilversum	138	130	130	120	5,5%	5,2%	5,3%	5,2%

Gemeente	Doorstroom (aantal)				Doorstroom (percentage)			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Hof van Twente	45	51	48	48	4,4%	4,8%	4,7%	4,7%
Hollands Kroon	45	50	47	47	3,7%	4,0%	3,9%	4,0%
Hoogeveen	112	120	120	110	5,2%	5,0%	5,1%	5,1%
Hoogezand-Sappemeer	85	102	100	100	7,4%	7,2%	7,3%	7,3%
Hoorn	127	130	120	120	5,6%	5,7%	5,7%	5,7%
Horst aan de Maas	41	48	45	45	2,6%	2,9%	2,8%	2,8%
Houten	30	33	31	31	2,5%	2,6%	2,6%	2,6%
Huizen	61	59	57	56	5,8%	5,7%	5,7%	5,7%
Hulst	17	19	18	18	3,0%	3,1%	3,1%	3,1%
IJsselstein	41	46	43	43	4,2%	4,6%	4,4%	4,5%
Kaag en Braassem	17	16	15	15	3,0%	2,9%	2,9%	2,9%
Kampen	66	81	77	76	4,1%	4,3%	4,2%	4,3%
Kapelle	12	11	11	11	5,2%	4,2%	4,5%	4,4%
Katwijk	81	75	74	73	6,0%	5,6%	5,7%	5,7%
Kerkrade	110	110	110	110	6,9%	6,9%	6,9%	6,9%
Koggenland	15	16	14	15	2,7%	3,3%	3,1%	3,1%
Kollumerland en Nieuwkruisland	16	16	17	16	3,2%	2,8%	2,9%	2,9%
Korendijk	< 10	< 10	< 10	< 10	4,4%	4,6%	4,5%	4,5%
Krimpen aan den IJssel	37	38	36	36	6,7%	7,0%	6,9%	7,0%
Krimpenerwaard	54	59	55	55	4,7%	5,1%	4,9%	5,0%
Laarbeek	20	22	21	21	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%
Landerd	< 10	9	< 10	< 10	2,1%	2,2%	2,2%	2,2%
Landgraaf	70	64	63	62	5,8%	5,3%	5,5%	5,4%
Landsmeer	10	< 10	< 10	< 10	4,2%	3,6%	3,8%	3,7%
Langedijk	27	26	26	25	4,1%	3,7%	3,8%	3,8%
Lansingerland	44	38	38	37	3,5%	3,1%	3,2%	3,2%
Laren	< 10	9	< 10	< 10	3,9%	4,6%	4,4%	4,5%
Leek	40	42	41	40	6,4%	6,2%	6,3%	6,3%
Leerdam	32	28	28	27	5,5%	5,1%	5,2%	5,2%
Leeuwarden	381	400	390	390	9,9%	9,6%	9,7%	9,7%
Leeuwarderadeel	13	13	13	13	5,0%	4,0%	4,3%	4,2%
Leiden	262	240	240	230	8,2%	7,7%	7,8%	7,8%
Leiderdorp	31	36	34	34	5,5%	6,3%	6,0%	6,1%
Leidschendam-Voorburg	141	150	140	140	8,0%	8,5%	8,4%	8,4%
Lelystad	222	220	210	210	7,7%	7,2%	7,4%	7,3%
Leudal	39	39	39	38	4,1%	3,8%	3,9%	3,9%
Leusden	22	21	21	20	3,0%	2,8%	2,8%	2,8%
Lingewaal	< 10	< 10	< 10	< 10	3,1%	2,6%	2,8%	2,7%
Lingewaard	45	45	43	43	3,3%	3,2%	3,2%	3,2%
Lisse	26	32	30	30	4,3%	4,8%	4,6%	4,7%
Littenseradiel	< 10	9	< 10	< 10	2,2%	2,6%	2,5%	2,5%
Lochem	30	34	32	32	3,6%	4,0%	3,8%	3,9%
Loon op Zand	27	24	25	24	3,4%	2,8%	3,0%	2,9%
Lopik	< 10	10	< 10	9	2,9%	3,4%	3,3%	3,3%
Loppersum	38	41	39	39	11,9%	11,7%	11,8%	11,8%
Losser	27	28	27	27	3,9%	4,0%	3,9%	3,9%
Maasdriel	24	21	21	20	3,0%	2,7%	2,8%	2,8%
Maasgouw	21	23	22	22	3,6%	3,6%	3,6%	3,6%
Maassluis	44	53	49	49	4,9%	5,5%	5,3%	5,4%
Maastricht	234	240	230	230	6,8%	6,4%	6,5%	6,5%
Marum	11	13	12	12	3,3%	3,9%	3,7%	3,7%
Medemblik	49	55	51	51	3,8%	4,0%	3,9%	4,0%
Meerssen	14	17	15	16	3,0%	3,6%	3,4%	3,5%
Menameradiel	19	15	15	15	4,1%	3,4%	3,7%	3,6%
Menterwolde	25	26	26	25	5,6%	5,4%	5,5%	5,4%
Meppel	69	73	70	69	6,0%	5,9%	6,0%	6,0%

Gemeente	Doorstroom (aantal)				Doorstroom (percentage)			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Middelburg	105	120	110	110	8,5%	8,4%	8,5%	8,4%
Midden-Delfland	< 10	11	10	10	2,8%	3,4%	3,2%	3,3%
Midden-Drenthe	50	53	52	51	5,1%	5,0%	5,0%	5,0%
Mill en Sint Hubert	< 10	< 10	< 10	< 10	1,2%	1,0%	1,1%	1,1%
Moerdijk	30	33	32	32	3,1%	3,0%	3,0%	3,0%
Molenwaard	15	18	17	17	3,9%	4,3%	4,2%	4,2%
Montferland	50	52	50	49	4,6%	4,4%	4,5%	4,4%
Montfoort	11	11	10	10	3,0%	3,6%	3,4%	3,4%
Mook en Middelaar	10	9	10	9	6,2%	5,0%	5,4%	5,3%
Neder-Betuwe	18	21	20	20	3,7%	4,1%	4,0%	4,0%
Nederweert	12	13	12	12	2,4%	2,5%	2,5%	2,5%
Neerijnen	12	14	13	13	4,4%	5,3%	5,0%	5,1%
Nieuwegein	101	110	100	100	5,1%	5,4%	5,3%	5,3%
Nieuwkoop	18	21	19	19	3,3%	3,7%	3,6%	3,6%
Nijkerk	28	33	31	31	2,6%	2,8%	2,8%	2,8%
Nijmegen	478	530	510	500	9,0%	8,9%	8,9%	8,9%
Nissewaard	157	160	160	160	6,2%	5,8%	5,9%	5,9%
Noord-Beveland	12	12	12	12	5,5%	5,2%	5,3%	5,3%
Noordenveld	33	37	35	35	4,1%	4,1%	4,1%	4,1%
Noordoostpolder	75	82	79	78	4,8%	4,9%	4,9%	4,9%
Noordwijk	33	36	34	34	4,9%	5,1%	5,1%	5,1%
Noordwijkerhout	12	13	12	12	3,1%	3,5%	3,4%	3,4%
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	23	25	24	23	4,3%	4,4%	4,4%	4,4%
Nunspeet	24	26	25	25	4,3%	4,3%	4,3%	4,3%
Nuth	21	22	21	21	4,9%	4,8%	4,8%	4,8%
Oegstgeest	20	22	21	21	4,7%	4,8%	4,8%	4,8%
Oirschot	16	18	17	17	3,4%	3,5%	3,5%	3,5%
Oisterwijk	33	33	32	31	5,4%	5,1%	5,2%	5,2%
Oldambt	121	120	120	120	8,8%	8,4%	8,5%	8,5%
Oldebroek	23	26	24	25	3,0%	3,3%	3,2%	3,3%
Oldenzaal	54	66	60	61	5,4%	6,3%	6,0%	6,1%
Olst-Wijhe	19	23	22	22	4,0%	4,2%	4,2%	4,2%
Ommen	21	22	21	21	3,7%	3,9%	3,8%	3,9%
Onderbanken	< 10	< 10	< 10	< 10	3,2%	3,3%	3,3%	3,3%
Oost Gelre	25	30	28	28	2,8%	3,1%	3,0%	3,0%
Oosterhout	90	98	95	94	5,2%	5,1%	5,1%	5,1%
Ooststellingwerf	54	56	55	54	6,3%	6,0%	6,1%	6,1%
Oostzaan	< 10	< 10	< 10	< 10	2,1%	2,2%	2,2%	2,2%
Opmeer	17	15	15	15	5,9%	5,3%	5,5%	5,5%
Opsterland	61	70	68	67	6,6%	6,6%	6,6%	6,6%
Oss	132	140	140	140	4,2%	4,2%	4,2%	4,2%
Oud-Beijerland	20	21	20	19	3,6%	3,7%	3,7%	3,7%
Oude IJsselstreek	62	70	66	66	5,1%	5,2%	5,1%	5,1%
Ouder-Amstel	14	15	14	14	4,5%	4,8%	4,7%	4,8%
Oudewater	< 10	< 10	< 10	< 10	3,7%	3,3%	3,4%	3,4%
Overbetuwe	46	45	44	43	3,4%	3,3%	3,4%	3,4%
Papendrecht	41	49	46	45	5,4%	5,9%	5,7%	5,8%
Peel en Maas	42	46	44	44	2,9%	2,8%	2,9%	2,9%
Pekela	34	46	44	43	7,4%	7,7%	7,6%	7,6%
Pijnacker-Nootdorp	33	39	37	37	3,4%	3,7%	3,6%	3,6%
Purmerend	150	140	140	140	6,5%	6,1%	6,3%	6,2%
Putten	21	25	24	24	3,7%	3,9%	3,8%	3,8%
Raalte	48	51	49	48	4,6%	4,8%	4,7%	4,8%
Reimerswaal	17	19	19	18	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Renkum	49	49	47	47	6,1%	6,1%	6,1%	6,1%
Renswoude	< 10	< 10	< 10	< 10	4,6%	5,5%	5,2%	5,3%

Gemeente	Doorstroom (aantal)				Doorstroom (percentage)			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Reusel-De Mierden	< 10	< 10	< 10	< 10	2,6%	2,8%	2,7%	2,7%
Rheden	94	99	96	94	7,1%	6,8%	6,9%	6,9%
Rhenen	17	18	17	16	3,8%	4,0%	4,0%	4,0%
Ridderkerk	58	64	61	60	5,1%	5,1%	5,1%	5,1%
Rijnwaarden	27	29	28	27	7,1%	7,2%	7,1%	7,2%
Rijssen-Holten	33	33	32	31	2,8%	2,8%	2,8%	2,8%
Rijswijk	103	110	100	100	7,9%	8,0%	7,9%	7,9%
Roerdalen	20	22	20	20	3,3%	3,6%	3,5%	3,5%
Roermond	123	120	120	120	5,9%	5,4%	5,6%	5,5%
Roosendaal	181	180	180	180	6,9%	6,2%	6,4%	6,3%
Rotterdam	2.254	2.320	2.240	2.210	9,6%	9,5%	9,5%	9,5%
Rozendaal	< 10	< 10	< 10	< 10	4,2%	4,3%	4,2%	4,2%
Rucphen	27	31	29	29	3,6%	3,9%	3,8%	3,8%
Schagen	48	48	46	45	4,7%	4,6%	4,6%	4,6%
Scherpenzeel	< 10	< 10	< 10	< 10	2,3%	2,7%	2,5%	2,6%
Schiedam	134	150	140	140	4,6%	5,0%	4,8%	4,9%
Schiermonnikoog	< 10	< 10	< 10	< 10	17,2%	4,2%	4,2%	4,2%
Schijndel	12	14	13	13	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%
Schinnen	10	11	11	11	3,3%	3,3%	3,3%	3,3%
Schouwen-Duiveland	35	34	34	33	4,7%	4,3%	4,4%	4,4%
Simpelveld	23	21	21	21	6,9%	6,1%	6,4%	6,3%
Sint Anthonis	< 10	< 10	< 10	< 10	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%
Sint-Michiëlgestel	16	21	19	19	2,3%	2,5%	2,4%	2,5%
Sint-Oedenrode	13	13	13	13	2,7%	2,7%	2,7%	2,7%
Sittard-Geleen	168	180	170	170	5,3%	5,3%	5,3%	5,3%
Sliedrecht	26	31	29	29	5,3%	5,8%	5,6%	5,7%
Slochteren	20	24	23	22	4,6%	4,6%	4,6%	4,6%
Sluis	16	21	19	19	3,5%	3,8%	3,7%	3,8%
Smallerland	144	150	150	150	7,3%	7,0%	7,1%	7,1%
Soest	62	69	65	65	5,2%	5,5%	5,4%	5,5%
Someren	17	17	17	17	2,7%	2,6%	2,6%	2,6%
Son en Breugel	16	19	18	18	4,4%	4,4%	4,4%	4,4%
Stadskanaal	61	68	66	65	5,3%	5,2%	5,2%	5,2%
Staphorst	18	18	17	17	4,2%	3,8%	3,9%	3,9%
Stede Broec	32	36	34	34	5,0%	5,2%	5,2%	5,2%
Steenbergen	38	42	42	41	5,3%	4,8%	5,0%	5,0%
Steenwijkerland	89	95	93	91	5,8%	5,4%	5,5%	5,5%
Stein	15	18	17	17	2,0%	2,3%	2,2%	2,2%
Stichtse Vecht	89	97	93	92	5,1%	5,2%	5,2%	5,2%
Strijen	< 10	< 10	< 10	< 10	2,6%	3,0%	2,8%	2,9%
Súdwest-Fryslân	176	220	200	200	6,7%	7,6%	7,3%	7,4%
Ten Boer	10	< 10	< 10	< 10	5,0%	4,3%	4,5%	4,4%
Terneuzen	76	83	80	79	5,8%	5,9%	5,8%	5,9%
Terschelling	< 10	< 10	< 10	< 10	2,3%	2,8%	2,6%	2,7%
Texel	< 10	< 10	< 10	< 10	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%
Teylingen	36	40	37	37	4,6%	4,9%	4,8%	4,9%
Tholen	28	32	31	31	4,5%	4,4%	4,4%	4,4%
Tiel	93	109	100	100	6,6%	7,0%	6,9%	6,9%
Tilburg	551	570	550	540	7,1%	6,9%	7,0%	7,0%
Tubbergen	18	20	18	19	2,5%	2,9%	2,7%	2,8%
Twenterand	47	48	47	47	3,6%	3,4%	3,4%	3,4%
Tynaarlo	43	43	41	41	5,5%	5,4%	5,4%	5,4%
Tytsjerksteradiel	47	57	54	54	4,9%	5,0%	5,0%	5,0%
Uden	54	61	58	57	4,1%	4,2%	4,2%	4,2%
Uitgeest	13	11	11	11	4,3%	3,7%	3,9%	3,8%
Uithoorn	38	44	41	41	5,1%	5,5%	5,3%	5,4%

Gemeente	Doorstroom (aantal)				Doorstroom (percentage)			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Urk	< 10	< 10	< 10	< 10	1,2%	1,1%	1,1%	1,1%
Utrecht	673	690	660	660	6,5%	6,4%	6,4%	6,4%
Utrechtse Heuvelrug	36	38	36	36	3,5%	3,6%	3,5%	3,5%
Vaals	18	17	17	16	6,9%	6,8%	6,8%	6,8%
Valkenburg aan de Geul	35	33	32	32	7,0%	6,7%	6,8%	6,8%
Valkenswaard	47	48	47	46	5,4%	5,0%	5,1%	5,0%
Veendam	73	78	75	74	7,0%	6,9%	6,9%	6,9%
Veenendaal	109	100	100	100	5,9%	5,6%	5,7%	5,7%
Veere	13	14	14	14	3,5%	2,9%	3,1%	3,1%
Veghel	35	40	37	37	2,9%	3,2%	3,1%	3,1%
Veldhoven	35	36	35	35	2,9%	2,8%	2,8%	2,8%
Velsen	84	83	80	79	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%
Venlo	231	230	220	220	5,5%	5,2%	5,3%	5,3%
Venray	80	86	85	83	5,0%	4,6%	4,8%	4,7%
Vianen	20	20	19	19	3,4%	3,4%	3,4%	3,4%
Vlaardingen	154	170	160	160	6,4%	6,5%	6,5%	6,5%
Vlagtwedde	31	39	36	36	5,6%	6,2%	6,0%	6,1%
Vlieland	< 10	< 10	< 10	< 10	4,5%	5,2%	5,0%	5,1%
Vlissingen	132	140	140	140	8,9%	8,8%	8,8%	8,8%
Voerendaal	14	17	17	17	4,6%	4,5%	4,6%	4,6%
Voorschoten	25	28	26	26	5,0%	5,5%	5,3%	5,4%
Voorst	32	34	32	32	5,9%	5,8%	5,8%	5,8%
Vught	29	36	33	33	4,5%	4,8%	4,7%	4,7%
Waalre	16	15	15	15	3,9%	3,7%	3,8%	3,8%
Waalwijk	63	64	61	61	3,8%	3,7%	3,8%	3,7%
Waddinxveen	38	45	42	42	6,3%	6,7%	6,6%	6,6%
Wageningen	66	67	65	64	7,2%	7,0%	7,1%	7,1%
Wassenaar	37	41	38	38	9,1%	9,8%	9,6%	9,6%
Waterland	< 10	< 10	< 10	< 10	2,2%	1,9%	2,0%	2,0%
Weert	66	71	70	68	4,3%	3,9%	4,0%	4,0%
Weesp	33	33	31	31	5,6%	5,9%	5,8%	5,8%
Werkendam	31	30	29	29	5,2%	5,0%	5,1%	5,1%
West Maas en Waal	23	25	23	23	4,1%	4,2%	4,2%	4,2%
Westerveld	20	23	22	22	3,8%	4,0%	4,0%	4,0%
Westervoort	38	45	42	42	6,6%	7,0%	6,9%	6,9%
Westland	80	95	89	89	3,4%	3,6%	3,5%	3,5%
Weststellingwerf	38	51	47	47	4,0%	4,7%	4,5%	4,6%
Westvoorne	16	13	13	13	5,7%	4,6%	5,0%	4,9%
Wierden	19	17	17	16	2,6%	2,3%	2,4%	2,4%
Wijchen	67	74	72	71	5,5%	5,5%	5,5%	5,5%
Wijdmeren	20	16	16	16	4,0%	3,4%	3,6%	3,5%
Wijk bij Duurstede	33	40	36	37	5,3%	6,4%	6,0%	6,1%
Winsum	30	29	29	28	8,8%	7,9%	8,2%	8,1%
Winterswijk	44	46	45	44	4,8%	4,7%	4,8%	4,7%
Woensdrecht	23	25	24	24	3,9%	3,9%	3,9%	3,9%
Woerden	48	46	45	44	4,0%	3,8%	3,9%	3,8%
Wormerland	21	24	23	22	5,9%	6,0%	5,9%	6,0%
Woudenberg	< 10	< 10	< 10	< 10	2,9%	2,8%	2,8%	2,8%
Woudrichem	14	14	13	13	4,1%	3,9%	4,0%	4,0%
Zaanstad	380	380	360	360	8,2%	8,0%	8,1%	8,1%
Zaltbommel	36	38	36	36	5,0%	4,9%	5,0%	4,9%
Zandvoort	28	26	26	26	6,5%	5,7%	6,0%	5,9%
Zederik	12	12	12	12	5,6%	4,9%	5,2%	5,1%
Zeewolde	28	35	33	32	4,3%	4,5%	4,4%	4,5%
Zeist	96	97	93	92	6,0%	6,1%	6,1%	6,1%
Zevenaar	74	73	72	71	6,8%	6,5%	6,6%	6,5%

Gemeente	Doorstroom (aantal)				Doorstroom (percentage)			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Zoetermeer	326	360	340	340	8,8%	9,1%	9,0%	9,0%
Zoeterwoude	< 10	< 10	< 10	< 10	2,9%	3,4%	3,2%	3,3%
Zuidhorn	24	28	26	26	5,1%	5,7%	5,5%	5,5%
Zuidplas	40	46	48	46	4,3%	3,5%	3,8%	3,7%
Zundert	18	20	19	19	3,1%	3,1%	3,1%	3,1%
Zutphen	121	130	120	120	8,1%	8,1%	8,1%	8,1%
Zwartewaterland	20	19	18	18	3,3%	3,3%	3,3%	3,3%
Zwijndrecht	99	109	100	100	7,7%	7,8%	7,8%	7,8%
Zwolle	261	250	240	240	6,0%	5,7%	5,8%	5,8%
Totaal	31.510	32.950	31.760	31.390	6,1%	6,0%	6,0%	6,0%

Bijlage II Kenmerken van top-20 gemeenten met hoogste en laagste doorstroompercentage

In de volgende 4 tabellen staan de relevante kenmerken die de doorstroom van de WW naar de bijstand voor een belangrijk deel verklaren. Het gaat om (in afnemende mate van invloed): type huishouden, leeftijd, dagloon voor de werkloosheid, geslacht en omvang van het dienstverband (parttime/fulltime), sociaaleconomische status van de woonwijk, opleidingsniveau, beroepsgroep en ten slotte de regionale economische groei.

De gemeentegrootte is uit de tabellen weggelaten. Het gaat in de top-20 gemeenten met het hoogste doorstroompercentage bijna steeds gaat om (middel)grote gemeenten (uitgezonderd Wassenaar). Een deel van de verklaring voor de hoge doorstroom is de grootte van de gemeente. Bij de top-20 gemeenten met het laagste doorstroompercentage gaat het om gemeenten van 20.000 tot 50.000 inwoners. Hier is een deel van de verklaring van de lage doorstroom de geringe omvang van de gemeente.

In de tabellen is met geel gemarkeerd welke waarden (veel) afwijken van de waarde in de overige gemeenten (gemeenten die niet behoren tot de top-20 hoogste met doorstroom of top-20 laagste met doorstroom) én een verklaring kunnen zijn voor de hoge dan wel lage doorstroom.

Kenmerken van top-20 gemeenten met hoogste doorstroompercentage

Top-20 gemeente (alfabetische volgorde)	Amsterdam	Arnhem	Assen	Capelle a/d IJssel	Delft	Delfzijl	Dordrecht	Gouda	s-Gravenhage	Groningen	Overige (niet top-20)
Kenmerk^a											
Doorstroomperc.	9,4%	8,6%	9,3%	8,4%	10,4%	8,7%	8,1%	8,6%	11,2%	9,9%	5,1%
Huishouden											
alleenstaand	57%	45%	37%	41%	48%	37%	43%	42%	49%	51%	38%
alleenstaande ouder met kind(eren)	6%	5%	5%	9%	6%	5%	6%	5%	6%	4%	4%
samenwonend	37%	50%	58%	50%	43%	59%	51%	52%	44%	45%	57%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Leeftijd											
20 tot 25 jaar	7%	11%	11%	12%	11%	11%	14%	13%	11%	12%	13%
25 tot 35 jaar	37%	34%	32%	29%	33%	24%	32%	30%	35%	41%	28%
35 tot 45 jaar	28%	27%	25%	24%	24%	26%	24%	25%	26%	24%	24%
45 tot 55 jaar	19%	18%	20%	21%	20%	24%	20%	21%	19%	15%	22%
55 tot 60 jaar	5%	6%	7%	8%	7%	8%	6%	7%	5%	5%	8%
60 tot 64 jaar	3%	3%	4%	4%	4%	5%	3%	3%	3%	3%	4%
64 en ouder	1%	1%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Dagloon											
minder dan €75	30%	38%	38%	35%	35%	38%	38%	36%	38%	39%	36%
€75 tot €100	20%	22%	23%	20%	20%	20%	21%	20%	23%	22%	21%
€100 tot €125	16%	17%	18%	16%	17%	18%	16%	17%	15%	18%	17%
€125 tot €150	12%	10%	9%	11%	13%	11%	11%	11%	10%	11%	11%
€150 of meer	22%	13%	11%	18%	16%	13%	14%	16%	14%	10%	15%
Geslacht, pt/ft											
Man fulltime	33%	36%	39%	38%	38%	48%	42%	41%	37%	33%	43%
Man parttime	18%	19%	18%	14%	19%	16%	15%	17%	18%	23%	14%
Vrouw, fulltime	20%	12%	10%	16%	14%	9%	12%	12%	16%	12%	12%
Vrouw, parttime	29%	33%	34%	32%	29%	27%	31%	31%	28%	32%	32%
Soc. Econ. Status											
Laag	32%	34%	42%	26%	14%	50%	39%	.	35%	35%	13%
Gemiddeld	46%	53%	46%	59%	65%	48%	61%	99%	38%	57%	69%
Hoog	22%	13%	12%	14%	21%	.	1%	1%	27%	7%	15%
Opleidingsniveau											
Laag	24%	25%	20%	29%	26%	26%	32%	32%	38%	16%	28%
Middelbaar	32%	43%	56%	48%	40%	61%	45%	42%	36%	43%	48%
Hoog	42%	30%	23%	21%	32%	11%	19%	24%	24%	40%	22%
Beroepsgroep											
Agrarische beroepen	1%	2%	2%	1%	2%	2%	1%	2%	6%	1%	3%
Econ. Admin. beroepen	34%	30%	27%	34%	26%	19%	26%	29%	29%	28%	28%
Informatica beroepen	4%	3%	2%	3%	4%	1%	2%	4%	3%	3%	2%
(Para) med. beroepen	3%	3%	3%	2%	3%	1%	2%	3%	2%	4%	2%
Openbare orde- en veiligheidsberoepen	1%	1%	1%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	1%	1%
Pedagogische beroepen	4%	4%	4%	3%	3%	2%	3%	4%	2%	7%	3%
Soc. culturele beroepen	15%	9%	7%	6%	8%	3%	6%	7%	7%	12%	5%
Technische en industrieberoepen	12%	20%	23%	21%	25%	41%	29%	24%	21%	21%	28%
Transportberoepen	6%	7%	8%	7%	7%	9%	9%	8%	6%	6%	9%
Verzorg. en dienstverl. beroepen	18%	19%	20%	19%	19%	18%	18%	16%	19%	16%	17%
Region. econ. groei	1,4%	0,2%	-0,3%	0,3%	1,5%	-0,8%	0,3%	-0,5%	-1,0%	-2,8%	0,4%

a) exclusief de waarde onbekend.

Top-20 gemeente (alfabetische volgorde)	Leeuwarden	Leiden	Middelburg	Nijmegen	Oldambt	Rotterdam	Vlissingen	Wassenaar	Zaanstad	Zoetermeer	Overige (niet top-20)
Kenmerk ^a											
Doorstroomperc.	9,9%	8,2%	8,5%	9,0%	8,8%	9,6%	8,9%	9,1%	8,2%	8,8%	5,1%
Huishouden											
alleenstaand	44%	47%	42%	47%	36%	49%	45%	40%	42%	40%	38%
alleenstaande ouder met kind(eren)	5%	4%	6%	4%	4%	7%	6%	6%	6%	8%	4%
samenwonend	51%	48%	52%	48%	60%	44%	49%	54%	52%	51%	57%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Leeftijd											
20 tot 25 jaar	13%	10%	14%	10%	13%	11%	13%	9%	12%	13%	13%
25 tot 35 jaar	34%	35%	29%	34%	25%	35%	31%	23%	31%	28%	28%
35 tot 45 jaar	24%	25%	24%	24%	24%	25%	23%	26%	26%	24%	24%
45 tot 55 jaar	19%	19%	22%	20%	24%	19%	20%	27%	20%	21%	22%
55 tot 60 jaar	6%	6%	7%	7%	8%	6%	8%	9%	7%	8%	8%
60 tot 64 jaar	4%	3%	3%	4%	4%	3%	4%	6%	3%	4%	4%
64 en ouder	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	2%	1%	2%	1%
Dagloon											
minder dan €75	41%	31%	40%	36%	34%	36%	41%	29%	35%	38%	36%
€75 tot €100	24%	20%	21%	21%	21%	22%	22%	17%	23%	19%	21%
€100 tot €125	17%	18%	17%	17%	22%	17%	16%	14%	17%	16%	17%
€125 tot €150	9%	13%	10%	12%	13%	11%	10%	9%	11%	10%	11%
€150 of meer	9%	18%	13%	14%	10%	14%	11%	30%	14%	17%	15%
Geslacht, pt/ft											
Man fulltime	37%	39%	38%	34%	49%	39%	39%	40%	38%	38%	43%
Man parttime	20%	16%	17%	22%	17%	17%	21%	11%	15%	14%	14%
Vrouw, fulltime	10%	15%	10%	11%	8%	16%	10%	14%	14%	13%	12%
Vrouw, parttime	33%	29%	33%	33%	26%	28%	29%	35%	33%	35%	32%
Soc. Econ. Status											
Laag	20%	1%	.	24%	53%	48%	20%	.	14%	.	13%
Gemiddeld	70%	76%	100%	68%	46%	43%	79%	57%	72%	69%	69%
Hoog	10%	23%	.	8%	1%	8%	1%	43%	14%	31%	15%
Opleidingsniveau											
Laag	22%	27%	23%	25%	26%	35%	27%	22%	29%	27%	28%
Middelbaar	50%	33%	54%	37%	61%	41%	56%	39%	49%	48%	48%
Hoog	26%	37%	22%	36%	12%	22%	15%	38%	20%	23%	22%
Beroepsgroep											
Agrarische beroepen	2%	1%	2%	1%	3%	2%	1%	1%	1%	1%	3%
Econ. Admin. beroepen	29%	27%	24%	25%	19%	26%	20%	42%	31%	38%	28%
Informatica beroepen	2%	3%	1%	3%	1%	2%	2%	3%	3%	4%	2%
(Para) med. beroepen	2%	4%	3%	5%	2%	2%	2%	4%	2%	3%	2%
Openbare orde- en veiligheidsberoepen	1%	1%	2%	1%	1%	2%	2%	1%	2%	2%	1%
Pedagogische beroepen	5%	4%	4%	6%	3%	3%	3%	3%	2%	3%	3%
Soc. culturele beroepen	8%	11%	6%	11%	3%	7%	4%	7%	5%	6%	5%
Technische en industrieberoepen	25%	21%	26%	23%	40%	27%	34%	14%	23%	16%	28%
Transportberoepen	7%	7%	9%	7%	10%	9%	10%	6%	9%	7%	9%
Verzorg. en dienstverl. beroepen	17%	16%	22%	17%	17%	18%	22%	16%	19%	19%	17%
Region. econ. groei	-1,0%	1,5%	-0,9%	0,3%	2,2%	0,3%	-0,9%	-0,9%	0,9%	-1,1%	0,4%

a) exclusief de waarde onbekend.

Kenmerken van top-20 gemeenten met laagste doorstroompercentage

20 Laagste doorstroom gemeenten (alfabetische volgorde)	Bergen (NH.)	Bernheze	Bunschoten	Castricum	Cranendonck	Dinkelland	Drimmelen	Gemert-Bakel	Horst aan de Maas	Houten	Overige (niet 20 laagste)
Kenmerk ^a											
Doorstroomperc.	2,9%	2,5%	2,7%	2,9%	2,2%	2,5%	2,0%	2,5%	2,6%	2,5%	6,2%
Huishouden											
alleenstaand	39%	35%	40%	35%	32%	36%	32%	38%	32%	32%	41%
alleenstaande ouder met kind(eren)	6%	3%	3%	4%	5%	2%	4%	3%	2%	4%	5%
samenwonend	55%	62%	57%	62%	63%	62%	64%	60%	66%	64%	54%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Leeftijd											
20 tot 25 jaar	11%	14%	18%	12%	11%	14%	13%	15%	11%	11%	12%
25 tot 35 jaar	19%	25%	32%	22%	24%	22%	21%	29%	25%	24%	30%
35 tot 45 jaar	23%	21%	22%	23%	24%	21%	24%	21%	21%	26%	25%
45 tot 55 jaar	29%	25%	17%	27%	26%	26%	24%	23%	24%	24%	21%
55 tot 60 jaar	10%	10%	6%	9%	8%	11%	11%	7%	12%	9%	7%
60 tot 64 jaar	6%	4%	4%	5%	6%	5%	5%	4%	6%	4%	4%
64 en ouder	2%	1%	1%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Dagloon											
minder dan €75	34%	35%	33%	32%	35%	31%	38%	37%	42%	30%	36%
€75 tot €100	18%	19%	19%	18%	19%	18%	18%	21%	19%	17%	21%
€100 tot €125	16%	17%	20%	15%	19%	23%	15%	18%	17%	14%	17%
€125 tot €150	11%	13%	14%	10%	13%	15%	12%	13%	11%	12%	11%
€150 of meer	21%	17%	16%	25%	15%	13%	18%	12%	11%	26%	15%
Geslacht, pt/ft											
Man fulltime	39%	48%	52%	41%	45%	55%	42%	46%	43%	38%	41%
Man parttime	14%	12%	10%	13%	10%	11%	9%	13%	10%	12%	15%
Vrouw, fulltime	12%	10%	10%	9%	11%	7%	13%	11%	10%	12%	13%
Vrouw, parttime	34%	31%	28%	37%	34%	28%	35%	30%	37%	38%	31%
Soc. Econ. Status											
Laag	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	18%
Gemiddeld	84%	100%	97%	74%	100%	100%	91%	100%	98%	26%	64%
Hoog	16%	.	3%	25%	.	.	9%	.	1%	74%	15%
Opleidingsniveau											
Laag	22%	31%	34%	17%	27%	22%	29%	32%	29%	20%	28%
Middelbaar	46%	48%	46%	46%	48%	56%	49%	49%	52%	41%	46%
Hoog	30%	19%	17%	36%	23%	20%	21%	17%	18%	37%	24%
Beroepsgroep											
Agrarische beroepen	2%	3%	1%	2%	2%	4%	4%	4%	12%	1%	2%
Econ. Admin. beroepen	33%	24%	24%	37%	27%	21%	30%	21%	21%	42%	28%
Informatica beroepen	2%	2%	1%	4%	1%	1%	2%	1%	1%	5%	2%
(Para) med. beroepen	2%	2%	2%	4%	1%	2%	2%	2%	2%	4%	3%
Openbare orde- en veiligheidsberoepen	1%	1%	1%	1%	1%	0%	1%	1%	1%	1%	1%
Pedagogische beroepen	4%	3%	3%	4%	4%	4%	3%	4%	4%	4%	3%
Soc. culturele beroepen	8%	3%	4%	7%	4%	4%	4%	3%	4%	9%	6%
Technische en industrieberoepen	20%	37%	36%	17%	33%	39%	29%	37%	28%	13%	26%
Transportberoepen	6%	8%	7%	5%	8%	7%	9%	11%	11%	5%	9%
Verzorg. en dienstverl. beroepen	21%	14%	16%	17%	16%	15%	16%	15%	15%	14%	17%
Region. econ. groei	0,0%	1,2%	0,5%	0,8%	1,2%	-0,2%	0,6%	1,2%	1,2%	0,5%	0,4%

a) exclusief de waarde onbekend.

20 Laagste doorstroom gemeenten (alfabetische volgorde)	Koggenland	Nijkerk	Oost Gelre	Peel en Maas	Rijssen-Holten	Schijndel	Sint-Michiësgestel	Stein	Tubbergen	Wierden	Overige (niet 20 laagste)
Kenmerk^a											
Doorstroomperc.	2,7%	2,6%	2,8%	2,9%	2,8%	1,8%	2,3%	2,0%	2,5%	2,6%	6,2%
Huishouden											
alleenstaand	34%	37%	32%	32%	33%	38%	37%	34%	33%	31%	41%
alleenstaande ouder met kind(eren)	4%	4%	3%	2%	2%	4%	3%	4%	2%	3%	5%
samenwonend	62%	60%	65%	65%	65%	58%	59%	61%	65%	66%	54%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Leeftijd											
20 tot 25 jaar	14%	14%	11%	11%	17%	15%	14%	11%	16%	15%	12%
25 tot 35 jaar	22%	27%	22%	23%	30%	25%	22%	25%	24%	27%	30%
35 tot 45 jaar	25%	26%	21%	22%	23%	21%	24%	24%	20%	22%	25%
45 tot 55 jaar	24%	21%	25%	26%	21%	24%	26%	24%	24%	22%	21%
55 tot 60 jaar	8%	7%	13%	11%	6%	9%	9%	10%	9%	8%	7%
60 tot 64 jaar	5%	4%	7%	6%	3%	5%	4%	6%	6%	4%	4%
64 en ouder	1%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Dagloon											
minder dan €75	35%	36%	32%	40%	30%	35%	31%	36%	30%	32%	36%
€75 tot €100	19%	20%	19%	20%	17%	20%	17%	22%	18%	19%	21%
€100 tot €125	17%	16%	21%	17%	21%	17%	15%	18%	21%	21%	17%
€125 tot €150	13%	11%	14%	11%	18%	14%	16%	11%	19%	16%	11%
€150 of meer	16%	17%	13%	12%	14%	14%	20%	13%	13%	12%	15%
Geslacht, pt/ft											
Man fulltime	43%	45%	51%	44%	58%	47%	48%	44%	57%	53%	41%
Man parttime	11%	11%	11%	11%	12%	10%	12%	12%	13%	12%	15%
Vrouw, fulltime	11%	11%	9%	9%	8%	10%	9%	11%	6%	7%	13%
Vrouw, parttime	35%	32%	29%	35%	23%	32%	31%	33%	24%	28%	31%
Soc. Econ. Status											
Laag	.	.	.	3%	.	.	.	.	.	.	18%
Gemiddeld	96%	59%	91%	97%	85%	100%	95%	100%	99%	100%	64%
Hoog	4%	41%	9%	.	15%	.	5%	.	.	.	15%
Opleidingsniveau											
Laag	26%	31%	24%	28%	29%	34%	27%	25%	27%	25%	28%
Middelbaar	54%	45%	56%	52%	54%	46%	47%	54%	57%	55%	46%
Hoog	19%	22%	19%	18%	16%	17%	24%	21%	15%	19%	24%
Beroepsgroep											
Agrarische beroepen	4%	2%	2%	7%	2%	2%	3%	2%	5%	2%	2%
Econ. Admin. beroepen	30%	31%	22%	23%	21%	22%	29%	27%	17%	24%	28%
Informatica beroepen	2%	3%	1%	1%	2%	1%	1%	2%	1%	1%	2%
(Para) med. beroepen	2%	2%	2%	2%	2%	1%	2%	3%	2%	2%	3%
Openbare orde- en veiligheidsberoepen	1%	1%	0%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	1%	1%
Pedagogische beroepen	3%	3%	4%	3%	2%	3%	3%	3%	4%	4%	3%
Soc. culturele beroepen	4%	5%	4%	4%	3%	4%	5%	5%	3%	4%	6%
Technische en industrieberoepen	31%	26%	39%	31%	47%	36%	33%	28%	45%	42%	26%
Transportberoepen	7%	8%	9%	9%	7%	10%	7%	9%	9%	6%	9%
Verzorg. en dienstverl. beroepen	16%	17%	16%	17%	13%	17%	12%	19%	13%	13%	17%
Region. econ. groei	1,0%	0,8%	-0,2%	1,2%	-0,2%	1,3%	1,2%	0,0%	-0,2%	-0,1%	0,4%

a) exclusief de waarde onbekend.

Bijlage III Doorstroompercentages G4 gemeenten

Gerealiseerde en voorspelde doorstroom-% in Amsterdam, 's-Gravenhage, Rotterdam en Utrecht per woonwijk/buurt^a

Amsterdam	Gerealiseerde doorstroompercentage (A)	Voorspelde doorstroompercentage (B)	VershilB -/- A	Sociaal-economische status (wijk)
1 APOLLOBUURT	1,3%	2,8%	1,4%	Hoog
2 BANNE BUIKSLOOT	11,9%	11,3%	-0,6%	Laag
3 BIJLMER CENTRUM (D,F,H,)	14,9%	15,5%	0,7%	Laag
4 BIJLMER OOST (E,G,K)	13,5%	14,4%	0,9%	Laag
5 BUIKSLATERHAM	10,4%	11,3%	0,9%	Laag
6 BUIKSLATERMEER	11,2%	10,4%	-0,8%	Gemiddeld
7 BUITENVELDERT-OOST	7,3%	6,4%	-0,9%	Gemiddeld
8 BUITENVELDERT-WEST	5,1%	6,0%	0,9%	Hoog
9 BURGWALLEN-OUDE ZIJDE	8,9%	7,1%	-1,8%	Hoog
10 DAPPERBUURT	13,8%	9,2%	-4,6%	Gemiddeld
11 DE BONGERD	10,5%	3,4%	-7,1%	Hoog
12 DE KOLENKIT	11,8%	12,0%	0,2%	Laag
13 DE OMVAL	4,9%	7,8%	2,9%	Laag
14 DRIEMOND	5,9%	3,4%	-2,4%	Gemiddeld
15 DURGERDAM	0,0%	2,6%	2,6%	Hoog
16 FRANKENDAEL	11,7%	9,3%	-2,4%	Gemiddeld
17 FREDERIK HENDRIKBUURT	6,3%	7,2%	0,9%	Gemiddeld
18 GEBERGTEBUURT	6,5%	5,8%	-0,7%	Hoog
19 GRACHTENGORDEL-ZUID	4,3%	4,6%	0,3%	Hoog
20 HELMERSBUURT	4,7%	5,4%	0,7%	Hoog
21 HOLENDRECHT/REIGERSBOS	12,9%	12,7%	-0,1%	Gemiddeld
22 HOLYSLOOT/RANSDORP	8,3%	3,5%	-4,9%	Hoog
23 HOOFDDORPPLEINBUURT	6,1%	5,5%	-0,6%	Hoog
24 HOOFDWEG E.O.	8,8%	8,4%	-0,4%	Gemiddeld
25 IJBURG	8,5%	4,6%	-3,8%	Hoog
26 IJBURG - STEIGEREILAND	5,8%	5,5%	-0,3%	Hoog
27 IJPLEIN/VOGELBUURT	10,7%	11,8%	1,1%	Laag
28 INDISCHE BUURT OOST	11,4%	12,0%	0,6%	Laag
29 INDISCHE BUURT WEST	11,7%	9,9%	-1,8%	Laag
30 JORDAAN	8,9%	6,4%	-2,5%	Hoog
31 KADOELEN	7,0%	8,1%	1,1%	Gemiddeld
32 KINKERBUURT	9,7%	8,1%	-1,6%	Gemiddeld
33 LANDLUST	8,5%	8,3%	-0,2%	Gemiddeld
34 LUTKEMEER/OOKMEER	8,3%	9,4%	1,1%	Laag
35 MIDDELVELDSCHER AKERPOLDER	7,5%	9,7%	2,2%	Laag
36 MIDDENMEER	4,4%	4,7%	0,3%	Hoog
37 MUSEUMKWARTIER	2,8%	3,8%	1,0%	Hoog
38 NELLESTEIN	7,9%	7,0%	-0,9%	Gemiddeld
39 NIEUWE PIJP	7,2%	7,4%	0,3%	Gemiddeld
40 NIEUWENDAM-NOORD	13,3%	10,8%	-2,4%	Gemiddeld
41 NIEUWENDAMMERDIJK/BUIKSLATERDIJK	15,0%	8,6%	-6,4%	Gemiddeld
42 NIEUWMARKT/LASTAGE	8,1%	7,2%	-0,8%	Gemiddeld
43 OOSTELIJK HAVENGEBIED	7,0%	5,1%	-2,0%	Hoog
44 OOSTELIJK EILANDEN/KADIIJKEN	9,7%	7,3%	-2,5%	Gemiddeld
45 OOSTERPARKBUURT	13,0%	9,5%	-3,6%	Gemiddeld
46 OSDORP-OOST	11,3%	10,1%	-1,2%	Laag

Amsterdam	Gerealiseerde doorstroompercentage (A)	Voorspelde doorstroompercentage (B)	VershilB -/- A	Sociaal-economische status (wijk)
47 OUDE PIJP	8,1%	6,6%	-1,5%	Gemiddeld
48 RIJNBURT	7,5%	6,0%	-1,5%	Gemiddeld
49 SCHELDEBUURT	6,4%	5,3%	-1,1%	Hoog
50 SLOTEN	5,0%	6,5%	1,5%	Gemiddeld
51 SLOTERMEER-NOORDOOST	13,6%	11,1%	-2,6%	Laag
52 SLOTERMEER-ZUIDWEST	13,0%	11,5%	-1,5%	Laag
53 SLOTERVAART	9,6%	9,9%	0,3%	Gemiddeld
54 SPAARNDAMMER- EN ZEEHELDENBUURT	12,5%	9,3%	-3,2%	Hoog
55 SPAARNDAMMERBUURT EN WESTELIJK HAVENGEBIED	10,0%	7,8%	-2,1%	Gemiddeld
56 STAATSLIEDENBUURT	8,7%	7,7%	-0,9%	Gemiddeld
57 STADIONBUURT	4,2%	6,5%	2,3%	Gemiddeld
58 TUINDORP OOSTZAAN	10,7%	11,2%	0,5%	Laag
59 VAN GALENBUURT	8,1%	7,6%	-0,6%	Gemiddeld
60 VOLEWIJCK	14,7%	12,0%	-2,6%	Laag
61 WEESPERZIJDE	11,4%	8,6%	-2,9%	Gemiddeld
62 WESTLANDGRACHT	8,5%	8,9%	0,4%	Gemiddeld
63 WILLEMSPARK	4,2%	5,0%	0,9%	Hoog
64 ZUNDERDORP	14,3%	11,5%	-2,8%	Hoog

a) Indicatieve wijk-/buurtnaam van een postcodegebied

Rotterdam	Gerealiseerde doorstroompercentage (A)	Gerealiseerde doorstroompercentage (B)	VershilB -/- A	Sociaal-economische status (wijk)
1 'S-GRAVENLAND	3,1%	5,3%	2,2%	Hoog
2 AFRIKAANDERWIJK	11,0%	14,0%	3,0%	Laag
3 AGNIESEBUURT	8,6%	9,9%	1,3%	Gemiddeld
4 BERGPOLDER	8,9%	7,2%	-1,7%	Gemiddeld
5 BEVERWAARD	9,9%	8,9%	-1,0%	Gemiddeld
6 BLIIDORP	4,1%	4,8%	0,7%	Hoog
7 BLOEMHOF	9,3%	13,1%	3,8%	Laag
8 BOSPOLDER	14,3%	14,0%	-0,3%	Laag
9 C.S. KWARTIER	0,0%	4,1%	4,1%	Hoog
10 CARNISSE	8,0%	10,1%	2,1%	Gemiddeld
11 COOL	7,5%	8,4%	0,9%	Gemiddeld
12 DE ESCH	9,9%	7,8%	-2,0%	Gemiddeld
13 DELFSHAVEN	8,2%	9,8%	1,5%	Gemiddeld
14 DIJKZIGT	2,8%	6,7%	3,9%	Gemiddeld
15 EEMHAVEN	12,2%	9,3%	-2,9%	Gemiddeld
16 FEJENOORD	10,3%	9,2%	-1,1%	Laag
17 GROOT-IJSSELMONDE	10,4%	10,8%	0,4%	Laag
18 HET LAGE LAND	10,2%	9,1%	-1,1%	Gemiddeld
19 HILLEGERSBERG-NOORD	10,3%	7,7%	-2,6%	Gemiddeld
20 HILLEGERSBERG-ZUID	4,8%	4,7%	-0,1%	Hoog
21 HILLESLUIS	9,2%	12,6%	3,4%	Laag
22 HOEK VAN HOLLAND	5,3%	7,2%	1,9%	Gemiddeld
23 HOOGVLIET-NOORD	9,5%	8,9%	-0,5%	Gemiddeld
24 HOOGVLIET-ZUID	8,8%	8,8%	0,0%	Gemiddeld
25 KLEINPOLDER	14,1%	11,1%	-3,0%	Laag
26 KRALINGEN-WEST	10,1%	9,2%	-0,9%	Gemiddeld
27 KRALINGSE BOS	3,1%	4,8%	1,6%	Hoog
28 KRALINGSE VEER	3,4%	7,1%	3,6%	Gemiddeld
29 LISKWARTIER	7,7%	7,9%	0,2%	Gemiddeld
30 LOMBARDIJEN	14,1%	12,2%	-1,9%	Laag
31 MIDDELLAND	11,2%	9,4%	-1,8%	Gemiddeld

Rotterdam	Gerealiseerde doorstroompercentage (A)	Gerealiseerde doorstroompercentage (B)	Verschil B -/- A	Sociaal-economische status (wijk)
32 MOLENLAANKWARTIER	0,0%	2,7%	2,7%	Hoog
33 NIEUW-CROOSWIJK	15,5%	13,8%	-1,7%	Laag
34 NIEUW-MATHENESSE	17,6%	16,8%	-0,8%	Laag
35 NIEUWE WERK	5,6%	5,5%	-0,1%	Hoog
36 NIEUWE WESTEN	13,1%	11,2%	-1,9%	Laag
37 OMMOORD	8,1%	9,2%	1,1%	Gemiddeld
38 OUD-CHARLOIS	8,8%	10,6%	1,8%	Gemiddeld
39 OUD-MATHENESSE	7,6%	9,9%	2,4%	Gemiddeld
40 OUDE NOORDEN	13,7%	12,7%	-1,0%	Laag
41 OUDE WESTEN	11,6%	16,4%	4,8%	Laag
42 PENDRECHT	12,0%	12,5%	0,6%	Laag
43 PERNIS ROTTERDAM	2,2%	7,1%	4,9%	Gemiddeld
44 PRINSENLAND	8,0%	9,5%	1,5%	Gemiddeld
45 PROVENIERSWIJK	10,7%	7,9%	-2,8%	Gemiddeld
46 ROTTERDAM ZEVENHUIZENPLAS	3,9%	3,5%	-0,4%	Hoog
47 ROZENBURG ZH	7,3%	6,6%	-0,7%	Gemiddeld
48 RUBROEK	7,5%	10,3%	2,8%	Laag
49 SCHIEBROEK	10,5%	8,8%	-1,7%	Gemiddeld
50 SCHIEVEEN	16,7%	5,2%	-11,4%	Gemiddeld
51 SPANGEN	11,7%	11,8%	0,1%	Laag
52 STADSDRIEHOEK	6,0%	5,5%	-0,5%	Hoog
53 TARWEWIJK	9,8%	12,8%	3,0%	Laag
54 TERBREGGE	7,1%	4,1%	-3,0%	Hoog
55 TUSSENDIJKEN	11,5%	16,1%	4,5%	Laag
56 VREEWIJK	11,2%	13,6%	2,4%	Laag
57 WAALHAVEN	5,9%	13,0%	7,2%	Laag
58 ZESTIENHOVEN	5,0%	6,5%	1,4%	Gemiddeld
59 ZUIDERPARK	23,6%	13,5%	-10,1%	Laag
60 ZUIDWIJK	12,3%	12,9%	0,6%	Laag

a) Indicatieve wijk-/buurtnaam van een postcodegebied

's Gravenhage	Gerealiseerde doorstroompercentage (A)	Gerealiseerde doorstroompercentage (B)	Verschil B -/- A	Sociaal-economische status (wijk)
1 BELGISCH PARK	5,2%	5,4%	0,2%	Hoog
2 BENOORDENHOUT	3,2%	3,2%	0,0%	Hoog
3 BEZUIDENHOUT-MIDDEN	13,6%	7,4%	-6,1%	Gemiddeld
4 BEZUIDENHOUT-OOST	10,1%	5,4%	-4,7%	Hoog
5 BINCKHORST	13,1%	14,3%	1,2%	Laag
6 BLOEMENBUURT-OOST	5,4%	4,9%	-0,5%	Hoog
7 BOHEMEN EN MEER EN BOS	13,1%	7,0%	-6,0%	Gemiddeld
8 BURGEN EN HORSTEN	15,8%	10,2%	-5,6%	Gemiddeld
9 DE UITHOF	13,2%	11,4%	-1,8%	Laag
10 DREVEN EN GAARDEN	11,4%	11,0%	-0,4%	Laag
11 DUINDORP	12,0%	8,5%	-3,5%	Gemiddeld
12 GANZEHOEF PLANTSOEN	7,8%	4,4%	-3,4%	Hoog
13 GEUZENKWARTIER	3,7%	4,5%	0,8%	Hoog
14 HEESTERBUURT	9,7%	7,6%	-2,1%	Gemiddeld
15 HOUTWIJK	8,9%	7,4%	-1,5%	Gemiddeld
16 HUYGENSPARK	16,3%	13,6%	-2,7%	Laag
17 KIJKDUIN	4,2%	4,5%	0,3%	Hoog
18 KORTENBOS	16,0%	8,3%	-7,7%	Gemiddeld
19 KRAAYENSTEIN	11,7%	8,0%	-3,7%	Gemiddeld
20 KRUIDENVELDBUURT	5,5%	4,6%	-0,9%	Hoog

's Gravenhage		Gerealiseerde doorstroom- percentage (A)	Gerealiseerde doorstroom- percentage (B)	Vershil B -/- A	Sociaal- economische status (wijk)
21	LAAKHAVEN-WEST	16,2%	12,7%	-3,5%	Laag
22	LAAKKWARTIER-OOST	9,0%	8,8%	-0,3%	Gemiddeld
23	LAAKKWARTIER-WEST	6,1%	9,2%	3,1%	Gemiddeld
24	LANDEN	16,1%	9,9%	-6,2%	Gemiddeld
25	LEYENBURG NOORD	6,8%	8,2%	1,4%	Gemiddeld
26	LEYENBURG ZUID	8,8%	7,5%	-1,3%	Hoog
27	MARLOT	0,0%	4,6%	4,6%	Hoog
28	MOERWIJK-OOST	11,1%	12,3%	1,1%	Laag
29	MOERWIJK-ZUID	20,1%	15,6%	-4,5%	Laag
30	MORGENSTOND	10,2%	9,9%	-0,3%	Gemiddeld
31	MORGENSTOND-ZUID	11,6%	12,8%	1,2%	Laag
32	NIEUW WALDECK	13,7%	8,4%	-5,3%	Gemiddeld
33	OMGEVING DWARSKADE	6,5%	3,8%	-2,7%	Hoog
34	OMGEVING RIJSWIJKSE LANDINGSLAAN	6,7%	5,4%	-1,3%	Hoog
35	OMGEVING VEENWEG	4,3%	4,4%	0,1%	Hoog
36	OOSTBROEK-ZUID	10,1%	10,6%	0,5%	Gemiddeld
37	OOSTDUINEN	5,3%	3,1%	-2,2%	Hoog
38	ROND DE ENERGIECENTRALE	15,8%	10,1%	-5,7%	Gemiddeld
39	RUSTENBURG	8,6%	8,3%	-0,3%	Gemiddeld
40	SCHEVENINGEN BADPLAATS	8,3%	5,9%	-2,4%	Hoog
41	SCHILDERSBUURT-NOORD	17,3%	19,8%	2,5%	Laag
42	SCHILDERSBUURT-WEST	13,6%	16,5%	3,0%	Laag
43	SPOORWIJK	11,8%	12,0%	0,2%	Laag
44	STATENKWARTIER	5,6%	4,2%	-1,4%	Hoog
45	TRANSVAALKWARTIER-ZUID	12,0%	12,7%	0,7%	Laag
46	UILEBOMEN	11,8%	7,7%	-4,1%	Gemiddeld
47	VALKENBOSKWARTIER	9,5%	6,8%	-2,8%	Hoog
48	VAN STOLKPARK EN SCHEVENINGSE BOSJES	8,1%	5,1%	-2,9%	Hoog
49	VISSERIJBUURT	11,0%	8,8%	-2,2%	Gemiddeld
50	VOGELWIJK	0,0%	3,5%	3,5%	Hoog
51	VRUCHTENBUURT	5,2%	5,0%	-0,2%	Hoog
52	WATERINGEN NOORD-OOST	5,9%	5,7%	-0,2%	Hoog
53	WILLEMSPARK	5,0%	4,8%	-0,2%	Hoog
54	ZEEHELDENKWARTIER	13,0%	6,6%	-6,4%	Hoog
55	ZIJDEN, STEDEN EN ZICHTEN	18,6%	11,1%	-7,5%	Laag
56	ZORGLIET	10,6%	5,6%	-5,1%	Hoog
57	ZUIDERPARK	22,3%	16,9%	-5,4%	Laag
58	ZUIDWAL	14,5%	10,7%	-3,8%	Gemiddeld

a) Indicatieve wijk-/buurtnaam van een postcodegebied

Utrecht		Gerealiseerde doorstroom- percentage (A)	Gerealiseerde doorstroom- percentage (B)	Vershil B -/- A	Sociaal- economische status (wijk)
1	AMAZONEDREEF	8,6%	9,8%	1,2%	Laag
2	AZU - MOREELSEPARK	5,8%	4,7%	-1,2%	Hoog
3	CROESELAAAN - JEKERSTRAAT	2,5%	4,1%	1,6%	Hoog
4	DE MEERN	3,9%	5,0%	1,1%	Hoog
5	ELINKWIJK - EDISONSTRAAT	4,9%	5,8%	1,0%	Gemiddeld
6	HAARZUILENS	0,0%	2,6%	2,6%	Hoog
7	HOGELAND - WILHELMINAPARK	1,9%	4,2%	2,3%	Hoog
8	HOGeweide	0,0%	5,5%	5,5%	Gemiddeld
9	HUPPELDIJK	3,1%	3,8%	0,7%	Hoog
10	KANAALSTRAAT WEST - JAN P. ZN. COENSTRAAT	6,8%	5,9%	-0,8%	Gemiddeld

Utrecht	Gerealiseerde doorstroompercentage (A)	Gerealiseerde doorstroompercentage (B)	Vershil B -/- A	Sociaal-economische status (wijk)
11 LANGE NIEUWSTRAAT - TWIJNSTRAAT	7,4%	5,1%	-2,2%	Hoog
12 LUNETTEN	8,1%	6,6%	-1,5%	Gemiddeld
13 MINISTER TALMASTRAAT - DAALSEWEG	8,4%	8,1%	-0,2%	Gemiddeld
14 NECKARDREEF	10,5%	11,4%	0,9%	Laag
15 NIEUW ENGELAND, JAFFA EN MAJELLA	7,5%	6,1%	-1,4%	Gemiddeld
16 NIEUW HOOGRAVEN	13,1%	8,2%	-4,9%	Gemiddeld
17 ONDIEP - HOGELANDEN W.Z.	8,3%	8,8%	0,5%	Laag
18 OOG IN AL	4,0%	4,8%	0,8%	Hoog
19 OUDWIJK	2,2%	4,0%	1,8%	Hoog
20 OVERVECHT, LANDELIJK GEBIED	0,0%	2,0%	2,0%	Hoog
21 PIJLSWEERD - HOGENOORD	4,3%	6,4%	2,1%	Gemiddeld
22 RIVIERENWIJK	6,7%	6,1%	-0,6%	Gemiddeld
23 SCHAAKBUURT - ZWANENVECHTLAAN	9,9%	8,4%	-1,5%	Gemiddeld
24 SCHEPENBUURT - INDUSTRIEGEBIED CARTESIUSWEG	9,1%	6,6%	-2,5%	Hoog
25 STAATSLIEDENKWARTIER	6,0%	5,8%	-0,2%	Gemiddeld
26 STERRENWIJK	6,3%	7,3%	1,1%	Gemiddeld
27 TAAGDREEF - RUBICONDREEF	11,4%	9,8%	-1,5%	Laag
28 TIGRISDREEF	16,5%	11,9%	-4,6%	Laag
29 TOLSTEEG - HELLING	3,1%	4,5%	1,4%	Gemiddeld
30 TUINDORP	4,4%	3,8%	-0,6%	Hoog
31 TUINWIJK OOST	4,8%	4,2%	-0,6%	Hoog
32 TWEEDE DAALSEDIJK - SCHUTSTRAAT	4,0%	6,8%	2,8%	Gemiddeld
33 UITHOF	5,1%	5,7%	0,6%	Gemiddeld
34 UTRECHT INDUSTRIEGEBIED	8,7%	8,6%	-0,2%	Gemiddeld
35 UTRECHT LEIDSCHER RIJN	3,7%	4,3%	0,5%	Hoog
36 VAN VOLLENHOVELAAN	11,0%	11,1%	0,1%	Laag
37 VELDUIZEN	3,6%	4,5%	0,9%	Hoog
38 VLEUTEN (W.O. DE HAM)	3,9%	4,5%	0,6%	Hoog
39 VLEUTERWEIDE	2,0%	3,6%	1,6%	Hoog
40 VOORVELDSEPOLDER	7,0%	3,8%	-3,2%	Hoog
41 WITTEVROUWEN - BILTSTRAAT N.Z.	5,6%	4,2%	-1,4%	Hoog

a) Indicatieve wijk-/buurtnaam van een postcodegebied

Bijlage IV Verklaringsmodel voor de doorstroom van WW naar bijstand

Verklaringsmodel

In dit onderzoek is een verklaringsmodel geschat voor de kans op doorstroom vanuit een WW-uitkering naar een bijstandsuitkering (doorstroom). Doorstroom, de afhankelijke variabele in het model, heeft twee waarden, ja of nee (wel of niet doorstromen naar bijstand). In het statistische analyseprogramma SPSS is de schatting uit te voeren met de procedure LOGISTIC.¹³ Voor de schatting van het model zijn gegevens over de jaren 2011 t/m 2014 gebruikt.

Met het model is een verwachte doorstroomkans per individu voor 2014 berekend. Aggregatie van de individuele kansen per gemeente, levert een schatting op voor het verwachte doorstroompercentage.

Verklarende variabelen

In de tabel B3.1 staat de uitkomst van de parameterschatting van de kansfunctie van de kans op doorstroom van WW naar bijstand voor alle gemeenten. In het model zijn de volgende verklarende variabelen opgenomen (in volgorde van invloed op de kans): type huishouden, leeftijd, dagloon voor de werkloosheid, geslacht en omvang van het dienstverband (parttime/fulltime), sociaaleconomische status van woonwijk, gemeentegrootte, opleidingsniveau, beroepsgroep en ten slotte de regionale economische groei (groei BBP). De kenmerken geslacht en omvang van het dienstverband (parttime/fulltime) correleren onderling sterk, om die reden zijn de kenmerken gecombineerd tot één variabele. Enkele relevante kenmerken, zoals het aandeel (niet-westerse) allochtonen, correleren te sterk met de sociaaleconomische status en zijn daarom niet opgenomen in het model.

Model voor totaal van gemeenten past minder bij de kleine dan bij de grote gemeenten

Een model is altijd een benadering van de werkelijkheid, zeker op lokaal niveau (kleine gemeenten, wijken en buurten) kunnen er relevante kenmerken zijn die tot een andere werkelijkheid leiden. Op totaal niveau geven dergelijke lokaal relevante kenmerken vaak geen significante bijdrage aan het model. Het model is om die reden beperkt tot de belangrijkste kenmerken.

Het model voor alle gemeenten past het best bij de grootste 4 gemeenten (G4) en past minder goed naarmate de gemeente kleiner is. Dat komt vooral doordat van de grootste gemeenten de meeste gegevens komen. In de 4 grootste gemeenten (1% van de gemeenten) is 24% van alle doorstroom van de WW naar de bijstand.

Omreden van het verschil tussen grote en kleine gemeenten, zijn naast een model voor alle gemeenten, twee extra modellen geschat: voor de gemeenten van 50.000 inwoners of meer, de uitkomsten staan in tabel B3.2, en voor gemeenten met minder dan 50.000 inwoners, de uitkomsten staan in tabel B3.3. Het model voor de gemeenten van 50.000 inwoners of meer is gebruikt voor de vergelijkingen tussen grote gemeenten in hoofdstuk 3.

In de tabel B3.1 staan de uitkomsten voor een modelschatting van alle gemeenten. Per verklarende variabele zijn weergegeven de parameters B van de vergelijking (uitgesproken als bèta) de exp. B (exponent van de bèta), de Wald-statistiek en de significantie (de * staat voor significant met een zekerheid van 99%). De mate van invloed van de variabele op de kansen is te zien aan de grootte van de Wald-statistiek (grotere waarde houdt in dat de invloed groter is).

Bij een negatieve waarde van B, is het effect van de variabele op de kans negatief. In dat geval is de exponent van B kleiner dan 1. Bij een positieve waarde van B, is het effect van de variabele op de kans positief. In dat geval is de waarde van de exponent van B groter dan 1. Bij een exponent van B van 3 is de kans op doorstroom 3 maal groter dan bij de referentiecategorie (referentiewaarde=1).

Een tweetal voorbeelden:

- de kans op doorstroom naar de WW is bij alleenstaanden 2 maal zo groot (100% groter) dan de kans op doorstroom bij de referentiecategorie (ref.) samenwonenden (exponent B is 2,01);
- de kans op doorstroom na de WW is bij mensen in de leeftijdsgroep 60 tot 64 jaar ruim 5 maal groter dan bij de referentiecategorie 15 tot 25 jaar (de exponent B is 5,20). Maar bij de leeftijdsgroep 64 en ouder is de kans op doorstroom ongeveer een kwart kleiner dan bij de referentiecategorie (de exponent B is 0,72: $1 - 0,72 = 0,28$).

P.m. Voor de raming van de doorstroom op landelijk niveau en per gemeente (zie bijlage 1) is gebruik gemaakt van de WW-prognose voor de jaren 2015 t/m 2017 en de doorstroom per gemeente van 2014.

¹³ Lammers, J. e.a. (2007). *Categorische Data Analyse met SPSS*. Assen. Het gaat hier om een binominale logistische regressie.

Tabel B3.1 Parameterschatting logistisch model, kans op doorstroom van WW naar bijstand, totaal alle gemeenten, periode 2011-2014

Variabele	B	Wald	exp. B	Significant
Huishouden (ref. samenwonend)		39.080		*
alleenstaand	0,70	74	2,01	*
alleenstaand met kind(eren)	1,33	262	3,77	*
onbekend	-0,66	66	0,52	*
Leeftijd (ref. 15 tot 25 jaar)		12.880		*
25 tot 35 jaar	0,65	2.978	1,91	*
35 tot 45 jaar	0,89	4.924	2,42	*
45 tot 55 jaar	0,97	5.684	2,63	*
55 tot 60 jaar	1,38	7.921	3,96	*
60 tot 64 jaar	1,65	8.482	5,20	*
64 en ouder	-0,33	33	0,72	*
Dagloon (ref. minder dan €75)		8.579		*
€75 tot €100	-0,23	654	0,80	*
€100 tot €125	-0,60	2.989	0,55	*
€125 tot €150	-0,93	4.176	0,40	*
€150 of meer	-1,28	6.196	0,28	*
Geslacht & omvang baan (ref. man fulltime)		4.393		*
Man parttime	-0,03	10	0,97	*
Vrouw, fulltime	-0,38	997	0,69	*
Vrouw, parttime	-0,65	3.503	0,52	*
Statusscore sociaaleconomische status	-0,16	3.699	0,85	*
Gemeentegrootte (ref. tot 50.000 inwoners)		1.939		*
50.000 tot 100.000 inwoners	0,18	356	1,20	*
100.000 tot 150.000 inwoners	0,27	519	1,31	*
150.000 tot 250.000 inwoners	0,32	1.046	1,38	*
250.000 inwoners of meer	0,38	1.571	1,46	*
Opleiding (ref. laag niveau)		2.012		*
Gemiddeld	-0,19	704	0,82	*
Hoog	-0,52	1.931	0,60	*
Beroep (ref. agrarische beroepen)		985		*
Economisch-administratieve beroepen	0,23	108	1,26	*
Informatica beroepen	0,38	159	1,47	*
Medische en paramedische beroepen	-0,03	1	0,97	
Openbare orde- en veiligheidsberoepen	0,61	389	1,83	*
Pedagogische beroepen	-0,17	26	0,85	*
Sociaal-culturele beroepen	0,30	131	1,35	*
Technische en industrieberoepen	0,18	68	1,20	*
Transportberoepen	0,30	171	1,35	*
Verzorgende en dienstverlenende beroepen	0,28	156	1,32	*
Mutatie BBP	-0,02	216	0,98	*
Constante	-3,29	1.513	0,04	*

*) Significant bij een zekerheid van 99%. Nagelkerke $R^2 = 0,141$

Tabel B3.2 Parameterschatting logistisch model, kans op doorstroom van WW naar bijstand, gemeenten van 50.000 inwoners of meer, periode 2011-2014

Variabele	B	Wald	exp. B	Significant
Huishouden (ref. samenwonend)		24.829		*
1 alleenstaand	0,62	49	1,86	*
alleenstaand met kind(eren)	1,23	188	3,41	*
Leeftijd (ref. 15 tot 25 jaar)		8.078		*
25 tot 35 jaar	0,62	1.840	1,86	*
35 tot 45 jaar	0,88	3.265	2,40	*
2 45 tot 55 jaar	0,98	3.924	2,67	*
55 tot 60 jaar	1,36	5.014	3,90	*
60 tot 64 jaar	1,55	4.567	4,72	*
64 en ouder	-0,53	49	0,59	*
Dagloon (ref. minder dan €75)		6.313		*
€75 tot €100	-0,24	506	0,79	*
3 €100 tot €125	-0,61	2.110	0,54	*
€125 tot €150	-0,95	2.916	0,39	*
€150 of meer	-1,36	4.661	0,26	*
Geslacht & omvang baan (ref. man fulltime)		2.823		*
4 Man parttime	-0,06	24	0,94	*
Vrouw, fulltime	-0,37	697	0,69	*
Vrouw, parttime	-0,63	2.317	0,53	*
5 Statusscore sociaaleconomische status	-0,15	2.533	0,86	*
Opleiding (ref. laag niveau)		1.376		*
6 Gemiddeld	-0,18	390	0,84	*
Hoog	-0,51	1.357	0,60	*
Gemeentegrootte (ref. 50.000 tot 100.000 inwoners)		455		*
7 100.000 tot 150.000 inwoners	0,09	50	1,09	*
150.000 tot 250.000 inwoners	0,14	179	1,16	*
250.000 inwoners of meer	0,22	434	1,24	*
Beroep (ref. agrarische beroepen)		527		*
Economisch-administratieve beroepen	0,21	54	1,23	*
Informatica beroepen	0,31	68	1,36	*
Medische en paramedische beroepen	-0,07	3	0,93	
8 Openbare orde- en veiligheidsberoepen	0,55	216	1,74	*
Pedagogische beroepen	-0,16	16	0,85	*
Sociaal-culturele beroepen	0,24	54	1,27	*
Technische en industrieberoepen	0,18	40	1,19	*
Transportberoepen	0,26	77	1,29	*
Verzorgende en dienstverlenende beroepen	0,24	70	1,27	*
9 Mutatie BBP	-0,02	140	0,98	*
Constante	-3,00	1.022	0,05	*

*) Significant bij een zekerheid van 99%. Nagelkerke R2 = 0,141

Tabel B3.3 Parameterschatting logistisch model, kans op doorstroom van WW naar bijstand, gemeenten minder dan 50.000 inwoners, periode 2011-2014

Variabele	B	Wald	exp. B	Significant
Huishouden (ref. samenwonend)		14.253		*
1 alleenstaand	1,06	26	2,88	*
alleenstaand met kind(eren)	1,73	70	5,63	*
Leeftijd (ref. 15 tot 25 jaar)		4.895		*
25 tot 35 jaar	0,70	1.145	2,02	*
35 tot 45 jaar	0,90	1.613	2,46	*
2 45 tot 55 jaar	0,94	1.716	2,55	*
55 tot 60 jaar	1,41	2.880	4,09	*
60 tot 64 jaar	1,80	3.864	6,05	*
64 en ouder	-0,01	0	0,99	
Dagloon (ref. minder dan €75)		2.257		*
€75 tot €100	-0,21	159	0,81	*
3 €100 tot €125	-0,59	869	0,56	*
€125 tot €150	-0,89	1.222	0,41	*
€150 of meer	-1,11	1.546	0,33	*
Geslacht & omvang baan (ref. man fulltime)		1.561		*
4 Man parttime	0,03	3	1,03	
Vrouw, fulltime	-0,38	291	0,68	*
Vrouw, parttime	-0,69	1.163	0,50	*
5 Statusscore sociaaleconomische status	-0,22	1.267	0,80	*
Opleiding (ref. laag niveau)		648		*
6 Gemiddeld	-0,23	328	0,79	*
Hoog	-0,53	559	0,59	*
Beroep (ref. agrarische beroepen)		556		*
Economisch-administratieve beroepen	0,27	56	1,31	*
Informatica beroepen	0,56	113	1,75	*
Medische en paramedische beroepen	0,07	1	1,07	
7 Openbare orde- en veiligheidsberoepen	0,73	176	2,06	*
Pedagogische beroepen	-0,23	14	0,80	*
Sociaal-culturele beroepen	0,45	98	1,56	*
Technische en industrieberoepen	0,17	24	1,19	*
Transportberoepen	0,38	102	1,46	*
Verzorgende en dienstverlenende beroepen	0,36	96	1,43	*
8 Mutatie BBP	-0,02	74	0,98	*
9 Gemeentegrootte (ref. tot 20.000 inwoners)	0,05	10	1,05	*
Constate	-3,00	1.022	0,05	*

*) Significant bij een zekerheid van 99%. Nagelkerke R2 = 0,125

Bijlage V Toelichting op de samenstelling van de sociaaleconomische status van woonwijken

Het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) onderzoekt de sociaaleconomische status van de Nederlandse bevolking. Deze status wordt gemeten met een zogenoemde statusscore. In deze bijlage is uiteengezet wat deze statusscore inhoudt en wat er mee gedaan kan worden¹⁴.

Sociaaleconomische status en de statuscores

Statuscores zijn scores die het SCP berekent en die aangeven hoe de sociale status van een wijk is, in vergelijking met andere wijken in Nederland. Met de sociale status bedoelen we hier niet het aanzien of de populariteit van een wijk. De sociale status van een wijk is afgeleid van een aantal kenmerken van de mensen die er wonen: hun opleiding, inkomen en positie op de arbeidsmarkt.

De wijk

Wijken zijn in dit geval postcodegebieden, de: 4-positiepostcodegebieden (alleen de cijfers). Niet alle postcodegebieden in Nederland worden in de berekening opgenomen. Gebieden die voornamelijk bestaan uit industrie worden bijvoorbeeld niet meegenomen. Concreet houdt dit in dat postcodegebieden waar minder dan 100 huishoudens wonen niet in de analyse meegenomen.

Samenstelling van de scores

De statuscores bestaan uit vier gegevens: het gemiddelde inkomen in een wijk, het percentage mensen met een laag inkomen, het percentage laag opgeleiden en het percentage mensen dat niet werkt. Via een factoranalyse zijn deze kenmerken samengevat in één samengesteld kenmerk: de sociale status.

Interpretatie van de scores

Een statusscore is een getal dat de status van een wijk weergeeft: hoe hoger de score is, hoe hoger de status van de wijk is. Een lage score duidt op een lage status.

De scores kunnen voor elke wijk door de tijd heen worden vergeleken. Neemt de score toe, dan stijgt de status; neemt de score af, dan daalt de status.

De scores zijn berekend op een gecumuleerd bestand, waarin alle jaren (1998 t/m 2014) zijn opgenomen. Gemiddeld in Nederland, over alle jaren, is de statusscore 0. Tussen 1998 en 2014 is de sociale status in Nederland gestegen. De score varieert in de onze onderzoeksperiode (2010-2014) van -6,75 in de wijk met de laagste score tot 3,06 in de wijk met de hoogste score.

Koppeling statuscores aan onderzoek bestand UWV

Voor het onderzoek is het bestand met statuscores voor de jaren 2010-2014 gekoppeld aan het onderzoeksbestand met WW- en doorstroomgegevens. Elke persoon heeft zo een statusscore gekregen. De standaardafwijking van de statuscores in het personenbestand is gebruikt om een klasse-indeling te maken.

Gebruikte klasse-indeling van de statuscores

In het bestand zijn de statuscores opgenomen. Er is geen inhoudelijk criterium beschikbaar dat voorschrijft hoe de statusscore ingedeeld moet worden, elke indeling is arbitrair.

Voor de indeling van wijken naar een gemiddelde, hoge of lage status, is de standaardafwijking en het gemiddelde van de statuscores gebruikt. Daarmee is een klasse-indeling voor de sociale status gemaakt:

Gemiddeld, binnen de grenswaarden van de gemiddelde score + of - 1 maal de standaardafwijking.

Hoog, meer dan de gemiddelde score + 1 maal de standaardafwijking.

Laag, minder dan de gemiddelde score - 1 maal de standaardafwijking.

---

¹⁴ SCP (2015) *Veelgestelde vragen over de statuscores, versie 5 maart 2015*

Colofon

Uitgave

UWV
Arbeidsmarktinformatie en -advies

Postadres

Postbus 58285
1040 HG Amsterdam

Inlichtingen

020 687 3173 Peter.Hilbers@uwv.nl
020 687 1368 Menno.deVries@uwv.nl

Auteurs

Peter Hilbers
Menno de Vries

Disclaimer

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

UWV © Maart 2016

